

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
187. (1253.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

	1 euró	4,2455 ▼
	1 amerikai dollár	3,1644 ▼
	100 magyar forint	1,5191 ▼

Kultúra

6

„Talentumokat” várnak

Óvodásoknak, kisiskolásoknak szervez tehetség gondozó foglalkozásokat Marosvásárhelyen a Talentum Alapítvány. A jó képességű, jól tanuló gyerekeket támogatják, akik előmenetelét a családban fellépő anyagi és más gondok gátolják.

Társadalom

7

„Illatos iparosok” Parajdon

Mintegy nyolcezer ember kóstolt meg legalább egy tölteletet a szervezők szerint szombaton, a tizenhatodik parajdi töltöttkáposzta-fesztivál első napján. A rendezvényen 31 hazai és magyarországi főzőcsapat versengett abban, melyikük tudja ízletesebben elkészíteni a gasztronómiai ínycséget.

Média

8

Új album, régi vágyakból

A pop és az operett világa után Dancs Annamari új műfajjal próbálkozik, a nemrégiben megjelent *Erdély és nosztalgia* című tizedik albuma népdalfeldolgozásokat és szononokat tartalmaz. „Ez egy új rész az egyéniségeből, a rég dédelgetett vágyaimból” – fogalmazott az énekesnő a lapunknak adott interjúban.

Vezércikk

3

Meghaladni

A fő, stratégiai célkitűzés mindenki számára egyértelműen az RMDSZ programjának megvalósítása, és ezt ebben a pillanatban csak a kormányzati részvétel biztosíthatja. Ezernyi elintéznivaló közösségi ügy feltételezi embereink jelenlétét hivatalok százaiban. Kialakult egy jól-rosszul, de működő kapcsolatrendszer – újraszervezése önkormányzati és országos szinten nagyon nem lenne könnyű. ▶

Ágoston Hugó

Ki a pandúr, ki a rabló?

Traian Băsescu nem kér többé rendőri védelmet a hétfégi elnökellenes tüntetés miatt**„Gyere ki, te ocsmány dög!” Így invitálták párbeszédre a Cotroceni-palota előtt tüntető rendőrök Traian Băsescu államfőt**

Fotó: Tofán Levente

Nem kér többé rendőri védelmet tegnaptól sem az államfő, sem a miniszterelnök. Ennek oka, hogy pénteken több ezer rendőr tüntetett engedély nélkül a Cotroceni-palota előtt, azt skandálva: „Gyere ki, te ocsmány dög!” Traian Băsescu azzal magyarázta döntését, hogy nem akarja az elnöki hivatal intézményét „törvényszegőkkel” társítani. Az államfő felszólította a kormányt, azonnal intézkedjen a rendbontó rendőrök ügyében. Emil Boc miniszterelnök lapzártánkorkor a nagyobbik kormánypárt vezetőivel tanácskozott a történekről, amelyek – politikai elemzők szerint – Vasile Blaga belügyminiszter leváltásához is vezethetnek. **3. oldal ▶**

„Kitakarították” az országot

ÚMSZ

▶ „Ezt tényleg megcsináltuk” – jelentette ki tegnap az ÚMSZ-nek Anca Baniță, a Let's do it, Romania! (Csináljuk meg, Románia!) elnevezésű környezetvédelmi akció szervezőinek szóvivője. Tájékoztatása szerint felhívásukra válaszul összesen 150 ezer önkéntes vett részt 25 megyéből a környezetet éktelenítő illegális hulladéktelepek felszámolásában. „A részvétel minden várakozásunkat felülmúlja, hiszen előzetesen az interneten feleannyian sem jelentkeztek az akciónkra” – mondta a szóvivő, aki szerint a Brassó és Kolozs megyeiek, illetve a fővárosiak jártak az élen a szemétyűjtésben.

Folytatása a 7. oldalon ▶

Gyenge, habozó, de a miénk?

▶ Nagyváradon tartja soron következő kongresszusát az RMDSZ – döntötték el a hétfégen Marosvásárhelyen ülésező Szövetségi Képviselők Tanácsá-

nak tagjai. A várakozással ellentétben Markó Béla nem nyilatkozott egyértelműen arról, indul-e a februári kongresszuson újabb elnöki mandátumért. **3. oldal ▶**

Markó Béla az SZKT-n: a kormányzásra nincs is alternatíva

Fotó: Antal Erika

Hiánygazdaságos az egészségügy

▶ A hazai egészségügyi rendszer jellemzője a hiánygazdaság és az ellenőrző mechanizmusok súlyos hiánya – fejtette ki Vass Levente egészségügyi minisztériumi tanácsos azon az üzleti konferencián, amelyet a Romániai Magyar Üzleti Egyesület (RMÜE) szervezett a hétfégen, Kolozsváron. Vass kifejtette, a pénzeknek a 42 megyei pénztárhoz való visszaosztása történelmi alapú. Mint hozzátette, a 2008-ban végzett országos egészségfelmérés 200 millió euróba került, de használhatatlan, hiányos adathalmazt eredményezett. A konferencián többek közt Hárshgyi Frigyes, az OTP BANK Nyrt. elnöki főtanácsadója és ügyvezető igazgatója is előadást tartott. **2. oldal ▶**

Röviden

Lezuhant egy Magyarországról Olaszországba tartó repülőgép

Lezuhant Horvátországban egy lengyel sportrepülőgép, amely Magyarországról tartott Olaszországba; a balesetben két ember – a pilóta és a gép utasa – életét veszítette – jelentette tegnap a horvát média. Sajtóértesülések szerint elképzelhető, hogy az áldozatok magyarok voltak, de ezt Vizsi Lajos, a Zalaegerszeg-Andráshida Repülőtér vezetője az MTT-nek határozottan cáfolta. Elmondta, hogy szombaton valóban útnak indult két lengyel repülőgép Olaszország irányába Horvátországon át, de arról nem tud, hogy az egyik gép lezuhant volna Horvátországban. Hozzátette, hogy a gépek pilótái és utasai is lengyelek voltak, és egy éjszakát töltöttek Zalaegerszegen, mielőtt továbbindultak Olaszországba.

Súlyos balesetet szenvedett Berlin közelében egy lengyel autóbussz

Súlyos balesetet szenvedett tegnap egy német autópályán Berlin közelében egy lengyel turistákat szállító autóbussz; legalább tizenkét ember meghalt és többen megsérültek. A rendőrség tájékoztatása szerint harmincnégyen sérültek meg, közülük hétnél súlyosabb az állapota. Az autóbusszon 49 lengyel fiatal utazott hazafelé spanyolországi vakációjukról. A helyszínen számos mentő és tűzoltó dolgozik. A súlyos sérülteket helikopterrel szállították kórházba, a könnyebb sérülteket a helyszínen felállított sátrakban látják el. A sérültek között van a busszal ütköző gépkocsi 37 éves sofőrje is. Donald Tusk lengyel miniszterelnök Ewa Kopacz egészségügyi miniszter kíséretében Németországba utazik, hogy találkozzon a buszbaleset sérültjeivel.

Chilei bányaomlás: megérkezett az első mentőkabin

Megérkezett a beomlott chilei bányához az első mentőkabin, amellyel egyenként fogják felszínre hozni a mélyben rekedt 33 bányászt. A henger alakú, acélhálóból készült kabin a chilei haditengerészet hajógyárában készítették. A két pótkabint a jövő héten szállítják az augusztus 5-én beomlott San José bányához. A 420 kilogrammos, 3 méteres, Főnix kapszulának elnevezett kabinon belül 1,9 méter magas, 53 centiméter átmérőjű hely van kialakítva a bányászok számára. Ebben kell majd megenniük állva a mintegy 700 méteres, körülbelül negyedórát tartó utat a földfelszínig. A chilei média értesülései szerint október 15-én kezdődhet meg a bányászok felszínre hozása.

Pozsony engedett Budapestnek?

Dusan Caplovic volt szlovák kisebbségügyi kormányfőhelyettes szerint Pozsony engedmenyt tett Budapestnek, amikor módosította az államnyelvtörvényt. „Iveta Radicová kormánya engedett Budapestnek. Számomra ez a lényeg” – jelentette ki az ellenzéki (Irány-Szociáldemokrácia) képviselő a szlovák televízió tegnapi vitaműsorában. A politikus úgy vélte: „Ennek a törvénynek a nemzetközi megvédése Bős (Bős-nagymarosi vízlépcső) után Budapesttel szemben a szlovák diplomácia legnagyobb sikerét jelentette”. Caplovic megjegyezte: a jogszabályt azért kellett sürgősen módosítani, mert Mikulás Dzurinda szlovák külügyminiszter ma hivatalos látogatást tesz Budapesten.

Nyolc tonna kokain két nap alatt

Csaknem nyolc tonna kokaint foglaltak le a panamai hatóságok két nap leforgása alatt. Az illetékes drogellenes hivatal szóvivője közölte, hogy előző nap csaknem öt tonna kokaint foglaltak le egy razzia során a Belen folyó torkolatánál. Csütörtökön pedig három tonna ugyanilyen drogot koboztak el Colón tartományban, 80 kilométerre északnyugatra a fővárostól, Panamavárostól. A pénteki volt az idei év rekordfogása.

Botrány az ENSZ-csúcson

Hírösszefoglaló

Barack Obama amerikai elnök szerint visszataszító és gyűlöletes, hogy az iráni elnök felmelegítette a 2001. szeptember 11-i merényletekről keringő összeesküvés-elméleteket az ENSZ-közyűlésben elhangzott csütörtöki beszédében. Mahmúd Ahmadinezsád ugyanakkor egy hétvégi nyilatkozatában utalt arra, hogy nem visszakozik az általa mondottaktól. „Az iráni elnök kijelentései megbocsáthatatlanok” – mondta Obama a BBC perzsa tévéadásában a hétvégén sugárzott interjúban. Obama nyilatkozatát a Fehér Ház ismertette.

Az iráni elnök botrányt keltő felszólalásában azt hangoztatta, hogy világ nagyobb részének véleménye szerint a merényleteket bizonyos amerikai kormánykörök szervezték meg Izrael megsegítésére. Ahmadinezsád három „teóriát” ismertett az ENSZ-közyűlés szószoki emelvényéről. Az első szerint főleg az amerikai kormány képviselői terjesztették, hogy az al-Kaida nemzetközi terrorista hálózat állt a Világkereskedelmi Központ és a Pentagon elleni támadás mögött. Egy másik „elmélet” szerint az amerikai kormányzaton belül volt egy szegmens, amely megszervezte a támadást, hogy visszafordítsa a gazdasági hanyatlást, és annak közel-keleti következményeit, és ezzel megmentsse a cionista rendszert – mondta Ahmadinezsád.

Az amerikai nép többsége, akárcsak a legtöbb nemzet és politikus osztja ezt a véleményt” – tette hozzá. Ahmadinezsád egy harmadik elméletet is előadott, amely szerint a támadást ugyan egy terrorista csoport hajtotta

vége, ám az amerikai kormány visszaélt a helyzettel. Mint mondta, a legfőbb bizonyíték ezzel kapcsolatban „néhány, a hatalmas törmelékteremben megtalált ütevével és egy videó volt, amelyben egy ismeretlen lakhelyű személy szerepelt, aki ismeretlen volt ugyan, de bejelentették, hogy olajügyleteket bonyolított le több amerikai hivatalos személlyel” – hangoztatta felszólalásában az iráni elnök. „Aztán ezt is eltüntet-

ték és a robbanás és a tűz miatt nem találtak az öngyilkos merénylők nyomaira” – jelentette ki Ahmadinezsád. Szavai hallatán tiltakozásul kivonult a tanácssteremből az amerikai és az összes európai uniós ENSZ-küldöttség.

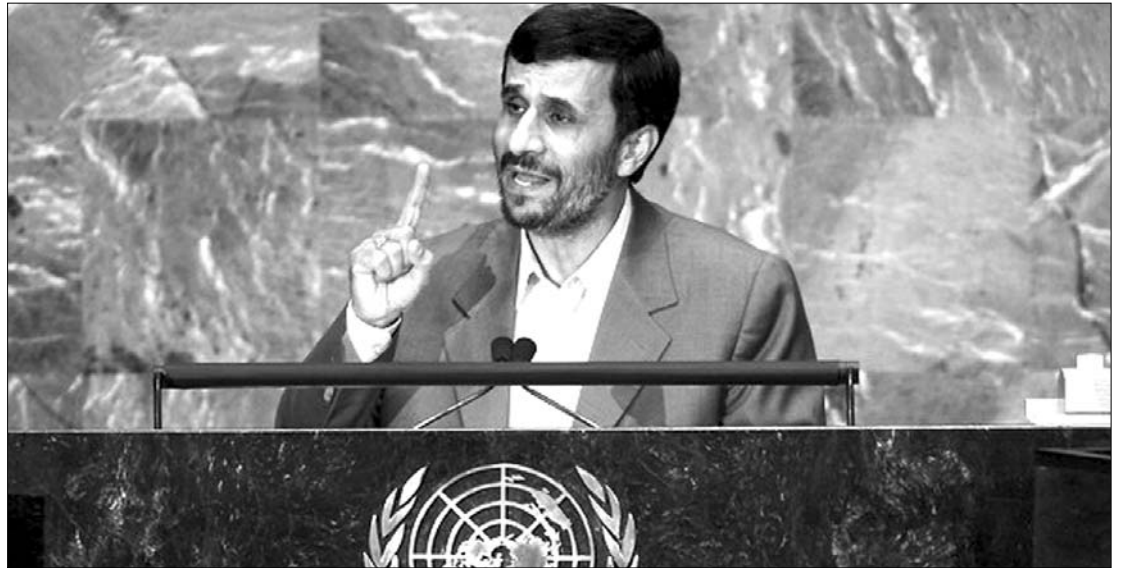
Ahmadinezsád egy New York-i sajtótájékoztatón a témára vonatkozó kérdésre azt válaszolva azt javasolta, hogy alakuljon az ENSZ-ben tényfeltáró bizottság a terrortámadások kivizsgálására.

Irakra és Afganisztánra utalva kijelentette, hogy „a történetek következtében két országba történt behatolás, és emberek százai haltak meg”. Szerinte az Egyesült Államok túlereagálta a terrortámadásokat. Az amerikaiak „nem foglalhatják el az egész Közel-Keletet... bombázhatnak le lakodalmi meneteket... nem bombázhatnak porig egy egész falut, csak mert ott rejtőzködik egy terrorista” – mondta. ◀

Abbász: Izraelnek választania kell a béke és a telepek között

„Izraelnek választania kell a béke és a telepek között – jelentette ki Mahmúd Abbász palesztin elnök az ENSZ Közyűlés 65. ülészakánának általános vitájában szombaton, egy nappal a ciszjordániai telepek bővítésére vállalt tíz hónapos részleges izraeli moratórium hatályának lejártát követően. Abbász mindazonáltal nem utalt a dátumra. Hangsúlyozta, hogy mindent megtesz a szeptemberben, húsz hónap után újrakezdődött izraeli-palesztin béketárgyalások sikere érdekében, s ezúttal került minden nyílt fenyegetőzést arra vonatkozó-

an, hogy esetleg megszakítaná a tárgyalásokat a telepek ügye miatt. Ugyanakkor egyértelművé tette, hogy Izraelnek fel kell hagynia minden telepépítési tevékenységével, ha azt akarja, hogy a közvetlen tárgyalások sikerre vezessenek. „Izraelnek választania kell a béke és a telepépítések folytatása között” – mondta. Abbász korábban többször is kilátásba helyezte, hogy véget vet az izraeli-palesztin tárgyalásoknak, ha Izrael nem hosszabbítja meg a ciszjordániai zsidó telepek bővítésére vállalt, szeptember 26-án lejárt részleges moratóriumot.

Az iráni elnök azt hangoztatta, hogy a merényleteket amerikai kormánykörök szervezték meg Izrael megsegítésére

Hiánygazdaság az egészségügyben

Salamon Márton László,
Sipos M. Zoltán

A nemzetközi gazdasági és pénzügyi válság miatt az euró is meglehetősen instabillá vált, elsősorban olyan fizetőeszközök-höz képest, mint a yen vagy a rubel – ecsetelte a közös európai pénznem helyzetét a jelenlegi nemzetközi gazdasági kontextusban dr. Hárshegyi Frigyes. Az OTP BANK Nyrt. elnöki főtanácsadója és ügyvezető igazgatója a Romániai Magyar Üzleti Egyesület (RMUE) hétvégi kolozsvári konferenciájának legjobban várt előadását tartotta meg, hangsúlyozva, hogy a pénzügyi és a gazdasági válság a nemzeti jövedelmek csökkenését eredményezte.

Kerekes Gábor, az Euréka vállalkozói egyesület elnöke a kolozsvári vállalkozók által fenntartott Paprika Rádió helyi adó társulajdonosaként a kereskedelmi csatornát mutatta be a konferencián. Mint elmondta, a tulajdonosi kör nagy odafigyeléssel követi a médiaindóház helyzetét, egymást váltva vesznek részt a rádió működtető cég igazgatótanácsában, és valamennyien magukénak tekintik a rádióadót, büszkék rá.

A román állami, kormányzati szférát Vass Levente egészségügyi minisztériumi tanácsos képviselte. Vass a magán- és állami egészség-

ügyi biztosítások helyzetéről, egymáshoz való viszonyáról érkezett. Mint elmondta: a hazai egészségügyi költségvetése idén 4 milliárd euró, ami a Bruttó Nemzeti Össztermék (GDP) 3,6 százaléka felel meg. A költségek mintegy fele megy el a kórházi ellátás finanszírozására, egyneved pedig a gyógyszeres árának kompenzálására, és alig több mint 5 százaléka a házi orvosi ellátás finanszírozására. Ami az egészségbiztosítási helyzetet illeti, a tanácsos kifejtette, a pénzeknek a 42 megyei pénztárhoz való visszafizetése történelmi alapú, s a rendszer jellemzője a hiánygazdaság és az ellenőrző mechanizmusok súlyos hiánya. Mint hozzátette, a 2008-ban elvégzett országos egészségfelmérés 200 millió euróba került, de használhatatlan, hiányos adathalmazt eredményezett. Az orvosoknak, egészségügyi személyzetnek a páciensek által kifizetett hálapénz összegét Vass évi 350 millió euróra saccolta.

A kérdéskörhöz az orvosi alapképzettségű László Attila kolozsvári alpolgármester is hozzászólt. Mint mondta, a helyi önkormányzat hét ingatlant vett át a szaktárcától az idei kórház-decentralizáció során, és amikor a könyvelési adatokba bepillantottak, azt tapasztalhatták, hogy az illető egészségügyi intézmények

összköltségvetésének 84 százaléka bérköltség. „Tarthatatlan, hogy egy kórház teljes költségvetésének alig 16 százalékát fordítsa a páciensekre, betegek ellátására, diagnosztizálásra, kezelésre, étkeztetésre, takarításra, és így tovább” – ecsetelte a helyzetet László Attila.

A konferencián – amelyen többek közt jelen volt Moldován József távközlési államtitkár, Csenter Levente, a Combridge Kft. ügyvezetője és Ábrahám Zoltán, a Tipo Direct ügyvezetője is – mintegy 80 romániai magyar és magyarországi üzletember vett részt. Mint Valdman Ferenc, az egyesület ügyvezetője lapunknak elmondta, a 2005-ben létrejött Romániai Magyar Üzleti Egyesület kéthavonta szervez konferenciát magyar anyanyelvű üzletemberek számára. „Célunk, hogy minél inkább összekovácsolt romániai magyar üzleti szférát alakítsunk ki. Ennek érdekében kéthavonta egyszer kötetlen tematikájú konferenciát tartunk, ahol a résztvevők határozzák meg az előadások tematikáját. Emellett igyekszünk tagjaink számára gyors és megbízható információcsere-t biztosítani, együttműködési viszonyt fenntartani az ipari és kereskedelmi kamarákkal. Jelenleg multinacionális cégek, de számos kis- és középvállalkozó is tagja egyesületünknek” – részletezte Valdman. ◀

Franciák építenek román romáknak

MTI

Egy építéshallgatókból álló egyesület az észak-franciaországi Lille-ben apró faházakat épít azoknak a romániai cigányoknak, akiknek táborát a rendőrség felszámolta. Az Atelier solidaire (Szolidáris műhely) nevű szervezet tagjai és az érintett romák által közösen épített első 9 négyzetméteres fakunyhót a hétvégén adták át egy eddig sátorban élő öttagú családnak a lille-i építészkar melletti mezőn. Az ötlet azután született meg, hogy az észak-franciaországi nagyváros határában a nyár folyamán a rendőrség több cigánytelepet is felszámolt. Az építészeti egyetem hallgatói szeretnék megelőzni, hogy a környéken maradt családok sátrakban, elfogadhatatlan higiéniai körülmények között éljenek tovább, és hogy a gyerekek megbetegedjenek – mondta a francia sajtónak Yann Lafolie, a projekt kezdeményezője. „A romák életkörülményein azonnal javítani kell. Nem várhatjuk meg, hogy mínusz 5–10 fok legyen” – nyilatkozta Elodie Longuemart, az építéshallgatókon kívül tanárokat, a környéken élőket, cserkészeket és a helyi vallási közösség tagjait tömörítő egyesület szóvivője. ◀

Gyenge, habozó, de...

Antal Erika

► „Mindannyian tudtuk, hogy gazdasági válságban vagyunk, de vállalkozni kellett a kormányzásra, mert esélyt láttunk az állami berendezkedés átrendezésére, a reformra” – vont mérleget az elmúlt kilenc hónap kormányzásáról Markó Béla, az RMDSZ elnöke a Szövetségi Képviselők Tanácsának (SZKT) marosvásárhelyi ülésén. Markó kifejtette, az RMDSZ-nek az erdélyi magyarság képviselétét ellátni hivatott programja van, képviselőinek ezért jelen kell lenniük a döntéshozatalban.

Elégedetlen az RMDSZ

Az oktatási törvény elfogadásának törvényhozási halogatása kapcsán Markó leszögezte: az RMDSZ rendkívül elégedetlen, hogy – bár van koalíciós többség – nem tudja érvényesíteni minden esetben akaratát. Úgy fogalmazott, a szövetség egy gyenge, habozó koalíció tagja, és az RMDSZ nem fogadhatja el az igazodást: szerinte a jogszabályt még ezen az őszön el kell fogadni, de el kell kezdeni olyan, az erdélyi magyarság számára fontos jogszabály vitáját is, mint a kisebbségi törvény vagy a régióátstrukturizációt célzó kezdeményezés. A szövetségnek Markó szerint ragaszkodnia kell az általa kezdeményezett gazdaságösztönző intézkedések gyakorlatba ültetéséhez (a minimáladó eltörlése, a kisvállalkozások számára biztosítandó kedvezményes hitel biztosítása, az elkezdett infrastruktúrális beruházások folytatása, a napszámosmunka kérdésének rendezése).

Markó: a fizetéseknek növekedniük kell

Markó ugyanakkor megismételte, az RMDSZ nem fogad el semmilyen további megszorító intézkedést, a szervezetnek az az álláspontja, hogy a jövő év elejétől a fizetéseket újból növekedési pályára kell állítani. Az RMDSZ kormányzati létének feltétele ez: folytatni a decentralizációt, és világos intézkedéseket hozni a gazdaság tekintetében. „Nem adunk igazat azoknak, akik szerint ebben az időszakban a szociális kérdések kevésbé fontosak. Igenis, éppen a válságidőszakban van szükség a szociális védelemre, nem szabad megengednünk, hogy a kisnyugdíjakhoz vagy az indokolt szociális támogatásokhoz valaki is hozzányúljon” – hangsúlyozta az elnök.

Ernyő alá hívják az EMNT-t

Politikai beszámolójában a szövetségi elnök élesen bírálta mindazokat, akik azt vetik az RMDSZ szemére, hogy együttműködik a „népnyúzó Demokrata-Liberális Párttal” és Traian Băsescuval, holott, mint rámutatott, a választásokon „éppen ezek az emberek buzdították a magyarokat a Băsescura való szavazásra”. Mint mondta, nem szokása a szövetségeseket bírálni, de furcsállva hallotta, hogy az EMNT a pártalapítás gondolatával kacérkodik, ami akár azt is jelenthetné, hogy a magyar összefogás nem működik. „Szerintem jól működik, és működtethető, másrészt pedig nem hiszem, hogy egy egyébként nehéz helyzetben lévő magyar közösségnek az lenne az érdeke, hogy pártokra bomol-

Nagyváradon rendezik a kongresszust

Az RMDSZ tizedik, 2011 februárjában esedékes kongresszusát Nagyváradon rendezik – döntötte el a hétvégi SZKT. A szövetség 10. kongresszusának megszervezésére a területi szervezetek Csíkszeredát és Nagyváradot jelölték, Nagyvárad egy ellenszavazattal és két tartózkodással győzött. Kovács Péter, az RMDSZ ügyvezető alelnöke az ülésen elmondta, a helyszín kiválasztásában szerepet játszott, hogy Nagyváradon zajlott a szövetség első kongresszusa is, ugyanakkor a partiumi városnak repülőtere is van, és megfelelőek a kongresszusi küldöttek elszállásolásának és étkeztetésének feltételei.

jon ahelyett, hogy azt az érdekképviseletet, mely itt van a kezünkben, húsz évig jól működött, próbáljuk megerősíteni, megpróbáljunk ennek ernyője alá mindenkit bevonni” – szögezte le Markó.

Személyi kérdésekről csak jövő februárban

A jövő februárban esedékes RMDSZ-kongresszus feladatairól szólva a szövetségi elnök úgy értékelte, változásra van szükség, újra kell gondolni a szövetség alapszabályzatát és programját. Bár a hozzászólók közül Olosz Gergely képviselő burkoltan feszegette a személyi változások kérdését is (a tiszteletbeli elnöki tisztség visszaállítását javasolta), Markó erről csupán annyit mondott: szükség van a személyi változásokra is, de nem mindenáron. „Magam támogatni fogom a változás gondolatát, és vállalom, hogy konzultálni fogok a területi szervezetekkel, platformokkal annak érdekében, hogy kialakítsunk egy közös víziót arról, hogy az RMDSZ-nek hogyan kell továbbmennie. Ezekről a változásokról azonban nem 2010-ben, hanem 2011 februárjában kell döntést hozni” – szögezte le Markó Béla.

Frunda ismét bírál

Frunda György szenátor felszólalásában bírálta az RMDSZ kormányzati részvételét, amelynek szerinte „túl nagy az ára”. Azt az ígéretet kaptuk, hogy júniusig meglesz a tanügyi törvény, nem lett meg. Az RMDSZ nem kapta meg azokat a helyeket az intézmények élén, amelyeket megígértek. Egyetlen olyan törvény vagy döntés nem született, amitől az emberek fellélegezhetnek. Ez nem olyan partner, aki betartja az ígéreteit” – sorolta Frunda az érveket, amelyek szerinte a demokrata-liberálisokkal való szakítás mellett szólnak. Borbély László környezetvédelmi miniszter szerint sem könnyű az RMDSZ élete a koalícióban. „Ígaza van ebben Frundának, meg kell nézni, hol a tűrhető határ. Közél voltunk ehhez a határhoz egyes döntéseknél: alkotmánybírók megválasztása, nyugdíjcsökkentés” – tette hozzá Borbély. Takács Csaba megbízott ügyvezető elnök arra figyelmeztetett: az RMDSZ szervezeti életét sem szabad elhanyagolni a kormányzati munka miatt. „Foglalkozzunk a szervezettel, és vigyázzunk az egységére” – kérte az SZKT tagjait Takács Csaba. ◀

Meghaladni

Könnymen meglehet, hogy a társadalmi elégedetlenség okozta politikai instabilitás olyan helyzetet teremt, amelyben az RMDSZ-ben zajló tartós vita – hogy tehát kormányon

Ágoston Hugó kell-e maradni, és meddig, milyen körülmények és feltételek közepette, vagy pedig ki kell lépni, mikor és hogyan – elvont akadémiai társalgássá válik. Az „élet” megoldja a dilemmát, s nem kell sem maradni, sem kilépni, mert nem lesz hol és honnan. Am akárhogyan történik, addig működni, dolgozni kell! És persze gondolkodni. A „menni vagy maradni?” dilemma ugyanis pillanatnyilag egyáltalán nem a választás szabadságát kínálja, s akkor már kényszerként sem feltétlenül kell vállalnunk – ráadásul a politikai-adminisztratív cselekvés rovására. Ugyanezzel az illúziótlansággal elismerehetjük: az RMDSZ (régén) nincs abban a helyzetben, hogy tiszta elvi-eszmei alapon politizáljon, mindenek fölébe helyezve a demokrácia és a jogállamiság alapelveinek érvényesülését; ebben a közéleti közegeben, a politikai intézményrendszer ismert állapotában az ilyesmi több mint hiábavaló: önellenható lenne. (Nem beszélve arról, hogy akkor meg a „reálpolitikát” kérnék számon rajta.)

Egyébként a két változat híveinek szemlélete korántsem áll olyan távol egymástól, mint azt a vita ismertetői sarkítottan meg-megfogalmazzák. A fő, stratégiai célkitűzés mindenki számára egyértelműen az RMDSZ programjának megvalósítása, és ezt ebben a pillanatban csak a kormányzati részvétel biztosíthatja. Ezernyi elintézni való közösségi ügy feltételezi embereink jelenlétét hivatalok szíjaitban. Kialakult egy jól-rosszul, de működő kapcsolatrendszer – újraszervezése önkormányzati és országos szinten nagyon nem lenne könnyű.

Az is világos azonban, hogy „maradni” csak addig érdemes, amíg legalább a lehetősége megvan annak, hogy a napirenden levő fontosabb igényeink (most elsősorban a tanügyi törvény elfogadása, a decentralizáció folytatása és a gazdaságélénkítő intézkedések bevezetése) megnyugtatóan megoldódnak. Általánosabban: amíg a kezdeményezett reformok megvalósulhatnak.

A másik oldalról viszont igaz, hogy ami eddig történt, a megszorító intézkedések mennyi „csomagja” – korántsem tekinthető reformnak. És hiába voltak az RMDSZ képviselői még ezeknek a szigorú döntéseknek is a józan mérséklői, racionálisabb mederbe terelői, közősek lesznek a politikai felelősségben a nagyobbik kormánypárttal. Amely, riasztó hozzá nem értése mellett, olyan szegényteljes produkcióra képes, mint ami a múlt héten a parlamentben a nyugdíjtörvény körül történt.

A vita valamire mégis jó lehet. Például elgondolkozhatunk azon: vajon nem kellene-e, a különböző elvi álláspontok komplementer – egymással szembevetve is helytálló! – érveit és követelményeit egyidejűleg érvényesítve, érdekvédelmi szervezeteink fő célkitűzését és létértelmét alapul véve, mihamarabb egy olyan új jövőképet megalkotni, amely az eddigi politikálási módot meghaladva felkészítsen a gyors döntésre, és egyben biztosítéka lehessen politikai túlélésünknek?

Ki a pandúr, ki a rabló?

M. Á. Zs.

► „Nem akarom, hogy az elnöki hivatalnak köze legyen a törvények betartásáért felelő, de azokat áthágó intézményhez, ezért arra utasítottam az Őrző-Védő Szolgálatot, hogy a továbbiakban ne vegye igénybe a rendőrség szolgálatait” – ezekkel a szavakkal reagált tegnap rendkívüli sajtóértekezleten Traian Băsescu a Cotroceni-palota előtt tartott pénteki rendőrtüntetésre. Az engedély nélküli tiltakozó akciót követően nemcsak az államfő, hanem a miniszterelnök is jelezte: nem tart igényt a rendőrök nyújtotta védelemre. Reakciójukat az is magyarázza, hogy a pénteki tüntetésen mindkettejüket kifigurázták. Az elnöki hivatal előtt a rendőrök azt skandálták: „Gyere ki, te ocsmány dög!”, s egységsapkájukat a palota udvarára dobálták. Băsescu tegnap hangsúlyozta: mivel nem rendelkeztek engedéllyel, a Cotroceni-palotához vonuló rendőrök megszegték a törvényt, és ezért aláásták az állam tekintélyét. „Ilyen körülmények között a rendőröknek és a csendőröknek a továbbiakban nehéz lesz betartatniuk a törvényeket más tüntetőkkel” – mondta az államfő.

Băsescu bejelentésére reagálva tegnap Crin Antonescu, az ellenzéki Nemzeti Liberális Párt (PNL) elnöke bejelentette, kezde-

Az elnöki hivatal előtt tüntető rendőrök egységsapkájukat a földre, illetve a palota udvarára dobálták Fotó: Tofán Levente

ményezi Vasile Blaga és az Őrző-Védő Szolgálat (SPP) parancsnokának parlamenti meghallgatását, hogy a két ház védelmi bizottságai kiderítsék: törvényes volt-e az államfő döntése. A politikus felelőtlennek minősítette a lépést, amelyet szerinte a kormányfő csatlakozása tovább súlyosbít. Antonescu úgy vélte: Băsescu egymásnak akarja ugrasztani a rendőrséget, a csendőrséget és a SPP-t. „Vasile Blaga belügyminiszternek meg kell győznie az

államfőt és a kormányfőt, hogy gondolják meg magukat, ellentétes esetben le kell mondania” – hangoztatta a politikus. Politikai elemzők szerint a történetek után valóban felmerülhet Vasile Blaga leváltása. Tegnap este a Demokrata-Liberális Párt vezetői a kormányfőnél üléseztek Emil Boc irodájában, a belügyminiszter részvételével.

Lapunk megkereste az ügyben a bukaresti Rendőr-főkapitányságot is, ám Christian Ciocan szóvi-

vő nem kívánta kommentálni az államfő és a kormányfő döntését. A pénteki tüntetés egyébként a kormánypalota előtt kezdődött, ahol mintegy hatezer egyenruhás – rendőrök és fegyőrök – demonstrált az Alfa Kartell szakszervezeti tömb felhívására válaszul. Miután követelésük ellenére a belügyminiszter nem állt szóba velük, elindultak a Cotroceni-palota felé, útközben további, mintegy kétezer tiltakozó csatlakozott hozzájuk. ◀

Román lapszemle

Amerikai kutatók szerint a liftgombokon negyvenszer több baktérium található, mint a közvéccék borítólapjain. (Gándul) ► Az európai kulturális fővárosi címből származó tapasztalatokat osztotta meg Pécs a megtisztelő rangra szintén pályázó Temesvárral. (Evenimentul zilei) ► A Versenytanács szerint a tejtermelők közötti összefogás hiánya áll annak a hátterében, hogy a feldolgozóüzemek önkényesen megállapíthatják a tehének eltartására sem elegendő felvásárlói árakat. (Evenimentul zilei)

Válságkezelés – jegybanki szemmel

Első ízben történt meg, hogy a Román Nemzeti Bank vezető tisztségviselői megkérdőjelezték a kormány gazdasági előrejelzéseit, illetve azt a képességét, hogy belátható időn belül kiegyenlítsse a költségvetési hiányt.

Bogdán Tibor

A Román Nemzeti Bank kormányzója, Mugur Isărescu tanácsosa, Traian Băsescu korábbi kormányfő-jelöltje, Lucian Croitoru cáfolta a Boc-kabinet derűlátását a román gazdaság talpraállításának tekintetében.

Megismétlődik a tavalyi forgatókönyv?

A pénzügyi szakember szerint nincs nagy valószínűsége annak, hogy a kormány eleget tud majd tenni a vállalásának, miszerint az idei, csaknem 7 százalékos költségvetési deficitet jövőre 4,4, 2012-re pedig 3 százalékra szorítja vissza. Ehhez ugyanis a bruttó nemzeti össztermék növekedésére lenne szükség, ami a jelenlegi körülmények között nehezen elképzelhető, főleg, mivel a gazdasági visszaesés az

előrejelzetnél is nagyobb arányú lesz. A bruttó nemzeti össztermék jövőre nem módosul lényegesen az idei esztendőhöz képest.

Croitoru szavai a tavalyi forgatókönyv megismétlődését vetítik előre, amikor is a kormány több ízben is arra kényszerült, hogy (lefelé) módosítsa a gazdasági fejlődés prognózisait. Idén tavasszal a Boc-kabinet még valamivel több, mint egy százalékos növekedésre számított, jelenlegi előrejelzése szerint azonban már 1,9 százalékos csökkenés várható, Isărescu tanácsosa szerint azonban ez a szám is túlzottnak derül.

Hibás pénzügyi politika

Az év első hét hónapjában egyébként a költségvetési hiány elérte a húszmilliárd lejt, ami a bruttó nemzeti összter-

mék csaknem 4 százalékának felel meg. Az első félévben a gazdaság reálértékben másfél százalékkal esett vissza 2009 hasonló időszakához képest. Az esztendő hátralevő részében sem várható javulás, a drasztikus korlátozások ugyanis – a költségvetési alkalmazottak béreinek huszonöt százalékos lefagyasztását, ami károsan hat vissza az egész gazdaságra. Croitoru azért sem bízik a költségvetési hiány csökkentésében, mert véleménye szerint a kormány téves úton jár, amikor a közkiadások visszafogásával, nem pedig az adópolitika reformjával akarja elérni a kívánt célt – és ezen az elképzelésén 2011-ben és 2012-ben sem kíván változtatni –, ami komoly ellenállást kelt a lakosságban. A másik akadályt a

politikai erők populizmusa jelenti, amely komolyan csökkenti a keményebb reformok bevezetésének esélyeit. Mindebben nem kis szerepe van az ugyancsak populista fogásokkal élő sajátnak is – véli Croitoru.

Valentin Lazea, a központi jegybank vezető közgazdásza hosszabb időtávra sem vetít elő túlságosan sok jót. Véleménye szerint Románia majdani csatlakozása az euró-övezethez pozitív kihatású lesz olyan szempontból, hogy mérséklődik az infláció, ugyanakkor viszont mindezért vagy igen magas külföldi eladósodással vagy növekvő munkanélküliséggel kell fizetnie az országnak.

A Nemzeti Bank tehetetlen

Hazai kereskedelmi bankok szakértői arra figyelmeztetnek, hogy az államnak sürgősen konkrét módszereket kell találnia a deficit csökkentésére, mivel a Román Nemzeti Bank lehetőségei korlátozottak. Mint kifejtették, a monetáris politika minden lehetséges eszközét felhasználták

immár a gazdaság ösztönzésére. A központi jegybank 6,25 százalékon tartja az éves kamatlábát, miközben a hozzáadott értékadó emelése nyomán az inflációs ráta augusztusban elérte a 7,5 százalékos szintet. Hosszú távon a kamatlábak magasak maradnak, mivel senki sem bízik az államban. A hosszú lejáratú hitelkamatok esetében pedig a Román Nemzeti Bank tehetetlen, ott éppen az államnak kell igencsak óvatosnak lennie. A monetáris politika útján történő gazdaságösztönzés káros lehet, amennyiben az adópolitika eredménytelen, mint ahogyan az most Romániában történik. Emiatt az ING Bank vezető közgazdásza, Nicolaie Alexandru-Chidesciu az idei évre 2,8, jövőre pedig 1,8 százalékos gazdasági csökkenést tart valószínűnek.

Nemrégiben maga Traian Băsescu államfő is arról beszélt, hogy Románia nagyon nehezen jut elfogadható áron kölcsönhöz. Kijelentését nyilvánvalóan gazdasági-pénzügyi szakértők korábbi állításaira alapozta, miszerint az ország hét százalékos ka-

mat alatt nem igen juthat kölcsönhöz. A potenciális hitellezők ugyanis arra számítanak, hogy az országnak a következő időszakban a jelenleginél is nagyobb szüksége lesz a külső finanszírozásra, így a hitelkamatok tovább emelhetők. Mindezt Lucian Croitoru is alátámasztja, aki egyben arra is figyelmeztet, hogy Romániának jövőre hatalmas összegeket kell kifizetnie az eddig felvett kölcsönökért, erőfeszítéseit pedig tovább nehezíti az a körülmény, hogy a 2012-es esztendő választási év lesz. Croitoru szerint könnyen megtörténhet, hogy a költségvetési deficit a következő két év során a bruttó nemzeti össztermék hatszázalékos szintjén marad, aminek következtében az ország eladósodásának mértéke a bruttó nemzeti össztermék akár 44-45 százaléka mértékűre emelkedhet.

A bankszakember abban sem bízik, hogy a következő esztendőben csökkentsék a hozzáadott értékadót, amely így valószínűleg megmarad a jelenlegi huszonnégy százaléknál. ◀

Obama háborúi – Afganisztánban és otthon

Amikor a Watergate-ügyet leleplező Robert Woodward új könyvvel jelentkezik az amerikai kormányzatról, a hivatalos Washingtonnak a lélegzete is elakad. Így történt a sztárújságíró Obamáról szóló első műve esetében is.

Gy. Z.

Barack Obama békeapostolként lépett fel két esztendeje, választási ígéretei között fontos elemként szerepelt az iraki és az afganisztáni hadszíntér felszámolása, ám alig költözött be a Fehér Házba, a washingtoni héják gyakorlatilag bedarálták. Milyen ígéretesen is hangzott a mindjárt első hivatali évében számára odaitélt Nobel-békedíj – mintegy előlegként az ígérek beváltására. Igaz, az úgynevezett harcoló alakulatok távoztak Irakból, ám a véres összecsapások nem csitulnak, miközben a tálibok földjén soha nem látott létszámban állomásoznak a Pentagon (és a szövetséges országok) egységei.

Nixon megbuktatója

Eközben az amerikai fővárosban is, amelyet Obama megváltoztatni szándékozott, minden maradt a régiiben. Ugyanúgy működnek a mechanizmusok, még olyankor is, ha Bob Woodward új könyvvel jelentkezik. Amióta kollégájával, Carl Bernsteinnel fáradságos kutatások eredményeként leleplezte és megbuktatta Richard Nixon elnököt,

újabb publikációi minden egyes alkalommal megrázkódtatják a rendszert. Négy legutóbbi kötete a Bush-kormányzattal és vitatott háborúikkal foglalkozott, és most a Fehér Ház első színes bőrű lakója van soron.

A Bush-adminisztrációt boncoló legutóbbi mű címe ez volt: *The War Within*, azaz *A belső háború*; mostanié pedig: *Obama's Wars*, vagyis *Obama háborúi*. Eredetileg ma kellett volna napvilágot látnia, még hozzá szenzációs, 630 ezres példányszámban, de a *The New York Times* megelőzte a *The Washington Post* (ahol Woodward változatlanul alkalmazásban áll), és sikerült megkaparintania egy előzetes példányt. Online kiadásába összefoglalót készített belőle, így a másik lap is arra kényszerült, hogy kivonatokat közöljön.

A washingtoni maffia

Woodward amolyan vonakodó háborús elnökként állítja be Obamát, aki több csapatot akar kiküldeni, de nem áll szándékában „hosszú távú államépítésbe kezdeni”, mert „semmi esetre sem fogok dollármilliárdokat kiadni”. Elvégre minden a választók szavazatairól szól, s ezt jól

Robert Woodward – a Fehér Ház „réme”

tudja Obama is: „Nem riaszthatom vissza az egész Demokrata Pártot”. A Kongresszusban ugyanis száznál több párttársa utasította el, hogy több pénzt adjanak ki a háborúra. Woodward szerint az elnök erőteljesen kiáll egy kivonási tervért, amelyet a katonák ugyanilyen vehemensen elleneznek. Obama készít egy hatoldalal, sűrűn telegépelte feljegyzést, amelyben leszögezi, mit nem szabad a jövőben a katonaságnak megtennie. Majd találkozik a Nemzetbiztonsági Tanács vezetőivel, és minden egyes résztvevőnél szigorúan rákérdez: van-e még valamilyen kifogása? De nem csitulnak a kedélyek: Woodward

leírása szerint újabb háború kezdődik, ha lehet még elkezdettebb, mint az előző – a Fehér Ház tanácsadói sorai- ban, a politika és a katonaság közt.

Az összecsapások heveségét Woodward részletesen is jellemzi, amikor leírja, hogy Joe Biden alelnök az afganisztáni különmegbízott Clinton-hívet, Richard Holbrooke-ot „a legzöbbszű fattyúnak” titulálja, akivel valaha is találkozott. Utóbbi azzal a megjegyzéssel bosszuszolja meg magát, hogy a harmincezer új katonát küldéséről épp elfogadott terv nem fog működni. James Jones tábornok, nemzetbiztonsági tanácsadó,

Obama politikai tanácsadóit egyszerűen „maffiaként” szidalmazza. David Axelrod – az első fő stratégjaként eme maffia részese – azt akarja megtudni Obamáról, hogy annak idején miként bízhatott meg Hillary Clintonban.

Kopogás vacsoraidőben

Joggal vetődik fel a kérdés: honnan értesülhetett Woodward ennyi intim részletről? Tudni kell róla, hogy nála több nyomozó interjút senki sem készít, jóllehet az amerikai újságírók doyenjévé emelkedett publicista soha nem számított valódi íróknak.

Könyvei gyakorta inkább beszélgetések rögzítései, s azt a benyomást közvetítik, mint ha jelen lett volna elhangzásukkor. És ez valamilyen formában igaz is. Ugyanis Woodwarddal mindenki szóba áll. „A Fehér Házban mindenki meg van győződve arról, hogy jobb együttműködni vele, mint fordítva” – adja meg az okát Stephen Hess, a washingtoni Brookings-intézet média-szakértője.

A 67 esztendőes riporterlegenda nem is adja fel olyan egyszerűen. Amikor például a Bush-kormányzatról készült egyik könyvével kapcsolatban az egyik tábornoktól sokáig nem kapta meg a kért felvilágosítást, Woodward este negyed nyolc után bekopogott házának ajtaján – saját szabályai szerint a lehető legjobb időpontban ahhoz, hogy épp vacsorázás közben kapja el az illetőt, de még ne találja ágyban. A meglepett tábornok mindent elmondott neki.

Obama is egy teljes órán át állta válaszokkal a riporter kérdéseit. Woodward azonnal le is gépeli interjút, archívuma legendás. Egy kollégája így jellemzi őt: „Ha valaki egy titkos megbeszélésről elmulaszt valamit, ő azonnal ki tudja segíteni a pontos időzettel.” Bírálói ugyanakkor azt vetik a szemére, hogy hagyja magát befolyásolni az informátorai által. A Reagan-időkből például nem vette észre a titkos iráni fegyvereladásokat, mialatt épp egy más könyvéhez végzett kutatásokat. ◀

Lap-top

A hétvége címe. Băsescu menekül a rendőrségtől, a rendőrségtől ezután nem fog félni senki, Marius Nițu, *Gândul*.

Magyarázat. „Rendőrség, kinyitni!” – az államelnök meghallotta (és nem rémálmában, hogy felébredhetett volna, hanem a valóságban) a vészjósló szavakat – majd nem nyitotta ki a cotroceni-i kaput. Ha a rendőrtüntetést alulról kezdeményezték, a baj nagyon nagy, ha az ihletés felülről érkezett, akkor a baj végzetesen nagy. A *Gândul* vezércikkírója helyesen érzelgel azonnali problémát: a rendőrség tekintélyvesztését, miután az elnök lemondott a kíséretéről. Még egy súlyos gond, ami csak Traian Băsescu távozásával oldható fel. A hurok szorul.

Ez az Igazság. Már „unalmas”, de megemlíthjük: az *Adevărul* továbbra is magasan a legkeresettebb komoly napilap, sőt olvasottsága újabb rekordokat döntöget, a forradalom utáni szép hónapokat idézően. A titok nem csupán a változatos tartalomban és a kiváló mellékletekben van, hanem hitelessé és mérvadóvá teszi a lapot a sok remek publicista. Vajon, a „mogul” Dinu Patriciu csakis a pénzével tud a lap köré tömöríteni olyan neveket, mint Andrei Pleșu, Nicolae Manolescu, Stelian Tănase, Mircea Vasilescu, Radu Paraschivescu, Adrian Halpert, Ioan Groșan, Radu Călin Cristea, Ion Cristoiu, de akár... Dinu Patriciu is?

Már Szabad. A *Curentul* ismert arról, hogy bizonyos „körök” táplálják információval és véleménnyel is. (Milyen kár a valamikor fineszesebb Tia Șerbănescuért!) Most például a romániai szabadkőműves páholyokat sorolja fel, az élükön állók neveivel, telefonszámaival, e-mail címeivel együtt, mindezt nagy újságírói fegyverténynek tüntetve fel. Megjegyzéseink: 1. mindössze két magyar nevet találtunk, 2. ezek szerint nem is olyan titkos már ez a társaság.

A nap áhíre. Emil Boc kormányfő Amerikából hazatérve takarékosági okokra hivatkozva megtiltotta, hogy a tüntetéseken tojással, paradicsommal és hasonlókkal, vagy akár kenyérral dobáljanak.

Minden napra egy mondás

„Az élet olyan, mint egy kártyajáték. A kiosztott lapok adottak, de ahogy játszod őket, az szabad akarát.” Jawaharlal Nehru

Újratemetés

A csíkszeredai Pallas-Akadémia Könyvkiadó egyik szobájában, könyvek társaságában beszélgetünk. Nem Nyirőről, de látom, itt van ő is, hiszen a kiadó eldöntötte, hogy sorozatként újra kiadja életművét. Mialatt erről-arról folyik a szó, eszembe jut, hogy a napokban olvastam egy közleményt: a székelyudvarhelyi polgármester Madridból jövőre haza szeretné hozatni a katolikus papságból egyszer kilépett, majd a spanyol fővárosban mégiscsak szerzetesként elhunyt, meglehetősen ellentmondásos életpályát bejárt író hamvait. Mi sem természetesebb, hiszen a Budvár alatt járt iskolába, magyarországi és erdélyi olvasók ezrei éppen a könyvei nyomán képzeltek el, hogy milyen az igazi, hamisítatlan székely, ráadásul már egy szobra is áll abban az

Emlékparkban, amely nagyban hozzájárult ahhoz, hogy Székelyudvarhely az egy lakosra jutó hasonló műalkotások tekintetében Erdély élenjáró városa legyen.

Az író utolsó művében szintén arra célzott, hogy nem szeretne idegen földben pihenni, következésképp

Székedi Ferenc

Farkastörvények

Horváth István

Középútra!

SZELLEMLIDÉZÉS

Néhány évvel ezelőtt a pesti kereskedőség épületének második emeletéből, hol akkoron laktam, Vác felé tekint látogatásával csekély személyemet megbecsülendő P. úr. Alkonyat tája volt, s a nemrégiben bőven esett eső különös elevenséggel ruházta fel a budai hegyeknek ormait, a legszebb zöld függött a pesti s budai szigetekről a Dunának tiszta tükreibe; s P. elragadtatással, mint ki örülni s büszkélkedni mer barátján, gyermekén, hazáján, elragadtatással kezemet szorítva hangosan kiáltja az egekbe: „Már ennél gyönyörűbb vidék, kiesb fekvés nem létezhet!” Több holnappal később, midőn napról napra szárazabb lőn a táj, s a valaha volt esőnek legcsekélyebb jelei is eltűntek, a véletlen H.-val hozott össze. (...) H. így kezdi beszédét: „Ennél kutyább helyet az Úristen még haragjában sem alkotott!” Tüstént P. úr ötlött eszembe, s később nemritkán fordult meg e két antitezis fejében. (...) Ez az emberiség évrájazának öröki s legfőbb témája! Majd alvás, majd elragadtatás, néha földtől legkisebbé sem emelkedés, olykor légben nyargalás. S én tüstént elhatározom magamat, (...) egybeszedni valamit, minek célja lenne: legalább Buda- s Pestnek kifejezési tehetségéről s általában a honban lakásnak kellem-nevelhetőségéről gerjeszteni némi új s túlságtalan gondolatokat, vagy ha ezek tán sokakban ók, de lappangók lennének, azokat egy kissé nagyobb méltánylásra bírni s azáltal P., H. & Co. urakat tán egy kissé közelébb hozni a mostani időkben annyiszor nevetésgessé tett, de valódi-lag mégis az egyedüli „józan” középúthoz.

Gróf Széchenyi István: Buda-pesti por és sár (Előszó)

A befűtő kormány

Hála államunknak és bölcs (kormány)pártunknak, de leginkább a Boc-kabinetnek, egy csapásra több mint 300 ezer fővel csökkent Romániában a szegények száma. Mindez annak a sürgősségi kormányrendeletnek köszönhető, amely gyökeresen megváltoztatta a szegénységről alkotott fogalmunkat. A fűtési támogatást szabályozó rendelkezés szerint ugyanis az, akinek van, mondjuk egy 1600 köbcentisnél nagyobb autója, netán egy ezer négyzetméteres udvara, vagy – faluhelyen például – valamilyen nyomorúságos mezőgazdasági gépe, amellyel nadrágszíj-parcelláját megműveli, az ugyanolyan vagyonosak minősül, mint például egy úszómedencével, szaunával ellátott luxusvilla, netán félmillió eurós szuperjagány tulajdonosa, így tehát egyikük sem részesülhet fűtéstámogatásban. A kormány szerint valóságos Krózus az is, aki eddigi élete során egy bankszámlán összekuporgatott 3000 lejt – néhány hónapnyi átlagbért –, ő se várjon hát potyaadományt a kabinetől: költse csak szépen el azt a kalap pénzt fűtésre, és ne gyűjtögesse mindenféle kacatra!

A fűtési segély szempontjából a kormány szerint egy traktor egyenlő egy jachtal, egy utánfutó egy motoros bárkával, így egyenlőségjel kerül a munkaeszköz és a luxustárgy közé. Ami helyes is, hiszen a jelenlegi masszív elbocsátások mellett Romániában a munka hamarosan valóban fényűzés lesz. Bocék mintha csak az ötvenes évek kuláklisáiból ihletődtek volna: már azt is állami támogatásra rá nem szoruló zsírosparasztoknak tekintik, aki több mint öt hizót, vagy húsznál több juhot, netán tizenötöt meghaladó méhcsaládot tart. Hogy nem sült ki a szeme fűtéstámogatást kérni! A kormány sajnos megelégedett a fókákról, így rendeletében nem vonja meg a fűtési támogatást a hazai fókatenyésztőktől, pedig (az eszkimók a gemondható): a fókaszír kiválóan melegít – csak gyomor kérdése...

A kormányrendelet amúgy is tökéletesíthető. Meg kellene vonni például a fűtéspénzt a két vagy több csavarhúzóval rendelkező gyárostól; a 42-esnél nagyobb cipőt viselő, nagylábon élő burzsujtól, vagy a 38-asnál bővebb inggallért hordó tokás tőkéstől, a 45 kilós testsúlyt túllépő haspóktól. Ne kapjon támogatást az se, akinek aranyfoga, esetleg hasonló előtagú ere van, töröljék a jogosultságát mindazoknak, akik az utóbbi öt évben taxiban ültek, vagy lakóhelyükön kívül töltötték a szabadságukat, netán falusi rokonaiktól adómentesen zakuszkát, szalonnát, hagymát, hasonlóll javakat zabráltak. Az ilyet nem kell félni attól, hogy megfagy a lakásában. A kormány jól befűt majd neki, és különben is melege lesz, amikor meglátja a fűtésszámlát.

Bogdán Tibor

pen az utókor nagyon is kegyeletteljes cselekedetet hajt végre, amennyiben a hazahozatal különböző alapítványok és magyarországi diplomaták segítségével sikerül. Végre egy olyan elképzelés – gondoltam magamban –, amelyben mindenki egyetért a helyi magyar politikai feszültségektől megszabadulni képtelen Küküllő-parton. De tévedtem. Megfeledeztem arról, hogy a polgármester RMDSZ-színelt képvisel, következésképpen minden szándéka vagy ballépés vagy utánzás lehet. Mármint az MPP szerint. Nyirő József hamvait ugyanis – szögezte le a következő közlemény – a helyi polgáriak már 1995-ben haza akarták hozatni, és ennek érdekében meg is tették a szükséges diplomáciai lépéseket. Tehát nem csupán a közigazgatási tisztségek betöltése, az infrastruktúra, az ingatlan-vásárlások, a vadásztársaságok, a helyi közlekedés, helyi kommunikáció, helyi fürdő, a helyi közép- és felsőoktatás ügyében és minden más helyi ügyben lehet egymásnak esni, hanem az egymás ócsárlása és a közös fellépés hiánya még egy olyan ügyben is jellemző, mint a végtisztesség

Tehát egymás ócsárlása még egy olyan ügyben is jellemző, mint a végtisztesség megadása.

megadása egy sokáig tiltott és nemzedékek által ma sem, vagy csak nagyon felületesen ismert erdélyi irónak.

Szomorú. Mert mindeközben – akár RMDSZ, akár MPP keltezéssel – az általuk székely anyavárosnak nevezett helységekben beszélnek a legtöbbet a székely autonómiáról. Vajon ilyen lenne ez az autonómia? Ahol egy döntéshozó, várost irányító testület egyetlen kérdésben sem tud megegyezni? Ahol az érdekcsoportok mindegyre egymásnak feszülnek és mindekelőtt a másikat szeretnék a padlóra teríteni?

Ahol az életre-halálra folyó küzdelem közönsége csak akkor tudja hallatni a hangját, ha az egyik vagy a másik félhez szegődik és nincs semmiféle lehetősége saját, hétköznapi érdekeinek az érvényesítéséhez és saját vezetőinek az ellenőrzéséhez? A múlt héten Budapesten egy németországi alapítvány szervezésében, (ki)válogatott meghívottakkal, autonómia-konferenciát szerveztek, és a kiadott közleményből a média csipegetett. Pásztor Istvánt, a Vajdasági

Magyar Szövetség elnökét csak nagyon kevesen idézték, pedig nagyon közérthetően, mindenféle politikai ömlengés nélkül ropant fontosat mondott: az előrehaladás első lépése nem a többség jó szándéka és nyitottsága, hanem az, hogy a saját közösségen belül szót lehessen váltani és szót lehessen érteni egymással. Amíg ez nem sikerül, addig sehol nem lesz autonómia. A szót értés nem jelent föltétlenül egyetértést. De legalább hasonló irányú törekvést igen. És ebben nem a románok gátolnak meg, és még kevésbé Székelyudvarhelyt, közkedvelt MPP-s jelző szerint a legmagyarabb várost. Hanem valami más. A kivagyiság. Az úrhatnamság. A kisdiktatóri hajlamok. Az olyan törekvések, amelyek a demokrácia teljes mellőzésével valamiféle központosított, kézi vezérlésű államként képzelnek el a területi autonómiát, ahol mindenkinek az a jó, amit magyarul mondanak meg neki. Ez azonban nem így működik. És ha nem változtatunk ezen az alapálláson, akkor nem is fog. Még akkor sem, ha netalán Nyirő József majdani székelyudvarhelyi sírjánál mind az RMDSZ, mind az MPP dicséri majd a saját érdemeit.

„Talentumokat” várnak

Tehetséggondozás a vásárhelyi alapítvány programjainak a célja

Antal Erika

Óvodásoknak, kisiskolásoknak szervez tehetséggondozó foglalkozásokat Marosvásárhelyen a Talentum Alapítvány, szeptember végéig írathatják be a programra gyerekeiket a szülők.

A jó képességű, az iskolában jól tanuló gyerekeket támogatják, akik előmenetelét a családban fellépő anyagi és más gondok – mint a munkanélküliség, az alkoholizmus, vagy a távol dolgozó szülők hiánya – gátolják. Az Esély elnevezésű program szükség esetén anyagi segítséget is nyújt; célja, hogy segítsen a gyerekeknek abban, hogy hátrányos helyzetüket leküzdjék, és képességeiket fejleszthesék. „Az alapítvány másfél évtizede sikeresen működik ezen a területen” – mondta el lapunknak Kacsó Erika pszichológus, az alapítvány munkatársa.

Az október 11-én kezdődő foglalkozások keretében az óvodásoknak általános képességfejlesztő csoportot indítanak, ahol a kicsiket játékosan tanítják angolul, fejlesztik a zenei hajlamukat, a rajzkészséget, de barkácsolás, gyerektorna és környe-

Szakemberek, pedagógusok vezetik a különböző készségfejlesztő foglalkozásokat

A szerző felvétele

zeti nevelés is várja őket. A Zenebona Palota célja az óvodás gyermekek általános zenei készségének, a ritmusérzék, zenei hallás fejlesztése sok játékkal és közös énekléssel.

Az iskolások a színjátszó csoportban személyiségfejlesztő és szocializációt elősegítő tevékenységekben vesznek részt. A pszichológus szerint már az iskoláskorban fontos a magabiztos fellépés, amihez, ha szép beszéd is tár-

sul, a siker félig biztosított. A színjátszás hozzájárul az önkifejezés, a mozgáskészség fejlesztéséhez, az izgalmak levezetésének elsajátításához is. A Törpingáló Klubban Kántor Zita képzőművész várja a gyerekeket, hogy a festészet, a grafika titkaiba avassa be őket. Szórakoztató feladatokkal a matematikai-logikai gondolkodást fejleszti a Hókuszpók fejtörő csoport, amely keretében a szakemberek a feladatmegoldó kész-

ség, a kreatív gondolkodás kibontakozását segítik elő.

A felsorolt foglalkozások akár arra is kitűnőek, hogy felkészítsék a gyerekeket a művészeti iskola első, vagy ötödik osztályába való felvételi vizsgákra.

A szakemberek, pszichológusok, oktatók, pedagógusok, képzőművészek a szülőkkel is megbeszélnek a programokat, az órarend és a csoportok kialakítása érdekében. ◀

Új évadot nyitott a Puck Bábszínház

Sipos M. Zoltán

A *Micimackó* című mesejáték bemutatásával nyitotta meg az új évadát a kolozsvári Puck Bábszínház szombaton. A közönség érdeklődését mi sem bizonyítja jobban, mint a teltház.

A társulat művészei a számos anyagi gondot és kihívást meghazudtolva, a 2010–2011-es évadra is tartalmas műsorokat kínál a bábszínház kedvelőinek. Szombaton október 2-án Fodor Sándor *Csipike* című klasszikusa kerül színpadra Varga Ibolya rendezésében. Mint azt a rendező elmondta, idén jóval több lesz a felújítás, mint a bemutatás, mivel nagyon szükséges van szabva a színház költségvetése.

A társulat októberben a Szülőföld Alapítvány támogatásával a Szilágyságban és Székelyföldön is tervez egyeget turnét. Ugyanakkor idén is megszervezésre kerül egy bábfesztivál, ám a felmerült anyagi gondok miatt ennek már nem lesz nemzetközi jellege: csupán a marosvásárhelyi, nagyváradi és temesvári társulatok fognak részt venni.

„Számunkra az a legfontosabb, hogy megőrizzük azt a minőséget, amit a Puck Bábszínház úgy a szö-

vegek, mint a képzőművészet, mozgáskultúra és zene terén nyújtott a legkisebbeknek” – mondta el lapunknak Varga Ibolya, a Puck Bábszínház rendezője. Továbbá kifejtette, hogy véleménye szerint a bábszínház fontos tényezője a gyereknevelésnek, mert ebben együtt van mindaz, ami egy gyereket kulturált viselkedésre nevelhet, itt hallhat igényes szöveget. És ez egy fontos mozzanat, hogy a szöveg jól hangzó, izés legyen. „Egy jó bábszínházat a gyerek számára nem pótolhat sem televízió, sem számítógép” – fejtette ki a rendező.

A kolozsvári Puck Bábszínház rangos kitüntetésekkel büszkélkedhet, több hazai és nemzetközi bábfesztivál díjazottja. Animafest néven nyolc éve nemzetközi bábszínházi fesztivált szervez, ahol többször látott vendégül bulgáriai, lengyelországi és izraeli bábtársulatokat is. A társulat 2009-ben nyolcadik alkalommal szervezte meg a Báb- és Marionettársulatok Nemzetközi Fesztiválját.

Megalakulásának 60. évfordulóját ez év februárjában ünnepelte a jeles intézmény. Ez alkalomból két ingyenes előadással kedveskedett közönségének. ◀

HIRDETÉS

III. festival of **dance • movement • theater**
tánc • mozgás • színház • fesztivál • festival • de dans • mișcare • teatru

2010. szept. 30 - okt. 3 Gyergyószentmiklós / Gheorgheni 30 sept.- 3 oct. 2010

2010. szeptember 30., csütörtök

17,30 – Megnyitó
18,00 – JÁTSZÓTÉR – Figura Stúdió Színház (Ro) – nagyszínpad
20,00 – LUV – Çağlar Yiğitoğullari (Tr) – stúdióterem
22,00 – Koncert – Tündérground – nagyszínpad

2010. október 1., péntek

18,00 – BRECHT – THE HARDCORE MACHINE – Urbán András és Társulata – Kosztolányi Dezső Színház (Srb) stúdióterem
20,00 – ÚJRAVÁGVA – Bozsik Yvette és Társulata (Hu) nagyszínpad
22,00 – Koncert – Laurent Rochel, Loic Schild – stúdióterem

2010. október 2., szombat

18,00 – KARC – Tünet Együttes (Hu) – stúdióterem
20,00 – YERMA – Piatra Neamț-i Ifjúsági Színház (Ro) – nagyszínpad
22,00 – Koncert – Lajkó Félix, Brasnyó Antal – nagyszínpad

2010. október 3., vasárnap

18,00 – ÉKEZET – KOBEZ.CMDC (Fr) – stúdióterem
19,30 – Záróünnepség
20,00 – A SOHA VISSZA NEM TÉRŐ – Pintér Béla és Társulata (Hu) nagyszínpad
22,30 – Koncert – Aieva – stúdióterem

A belépő ára: Nagyszínpad – 10 lej, kedvezményes 6 lej Stúdióterem – 6 lej, kedvezményes 4 lej
Fesztiválbérlet 50 lej, kedvezményes 26 lej Lajkó Félix koncert – 10 lej
A Tündérground, a Loic Schild és Laurent Rochel, valamint az Aieva koncertekre a belépés ingyenes.

Főpatronátok - Sponsori principal: nka, NEFM, Centrul National al Dansei, CORVINUS, etc.
Támogatók - Sponsori: etc.
Médiaszponzorok - Parteneri media: etc.

www.figura.ro

Az évszázad arcai Enyeden

Tamás András

Székely-Rafan Lucian kapta az Inter-Art Kisgrafikai Biennálé nagydíját a *Vegyí színház 002* című grafika sorozatáért. A díjnyertes művész munkáinak kiállításával vette kezdetét pénteken Nagenyeden a III. Inter-Art Kisgrafikai Biennálé.

Valamennyi kontinens, 34 ország, 162 művésznek alkotása érkezett az Inter-Art Kisgrafikai Biennáléra, amit szeptember 24-én és 25-én három kiállítás keretében tartak a műkedvelő közönség elé. Pénteken Amerika (Argentína, Brazília, Mexikó, Egyesült Államok), Ázsia (India, Japán, Taiwan), Afrika (Egyiptom, Marokkó), illetve Océánia mutatkozott be

a D'art magángalériában, szombaton a Bethlen kastélyban Európa 20 országa mutatkozott be, míg az Inter-Art galériában 73 hazai művész grafikáját állították ki.

„Nagy számban érkeztek munkák a biennáléra, ebből válogatta ki a zsűri egyrészt a legjobb munkákat, másrészt azokat, amelyek a legátfogóbb képet nyújtják a kortárs (világ)grafikáról, rendkívül sokszínű kiállítások jöttek létre úgy technika, mint tematika szerint” – mondta el lapunknak Ioan Hädărig, az alapítvány művészeti igazgatója.

„Én magam két művészenek a munkáit találtam kiemelkedőnek, akiknek meg kellene kapniuk a fődíjat, és pedig a török Erkin Keskin,

illetve Székely-Rafan Lucian” – mondta el az *Új Magyar Szónak* Balog István, az Inter-Art alapítvány elnöke. „Elfogadtuk a számítógépes technikát is, de a kézimunka értéke vitathatatlan. Székely-Rafan munkái a legapróbb részletekig kidolgozottak és árnyaltak, sejtelmes fényeket jelenít meg, és valahogy benne van ennek a XXI. századnak a nálunk érezhető hangulata” – indokolta a zsűri döntését Balog.

A díjazottak között szerepel a japán Jun Sato, a bolgár Temenuga Hristova, a brazil Gabriel Vieira, az amerikai Lew Minter, illetve a hazai Szűcs Enikő, Jakabházi Sándor, Popa Silvia, Stoicu Florin, illetve Corina Nami is. ◀

Székely-Rafan Lucian (jobbra) munkáit a zsűri tagja, Ioan Hädărig (középen) méltatja

A szerző felvétele

„Kitakarították” az országot

Folytatás az 1. oldalról

A Let's do it, Romania! projektet a környezetvédelmi miniszter személyes részvételével is támogatta. Borbély László Marosszentgyörgyön vett részt a takarításban, a helyi önkormányzati képviselőkkel és önkéntesekkel, valamint Sófalvi Szabolcs polgármesterrel közösen járták végig a településkörnyéki illegális hulladéktelepeket és számolták fel azokat. Maros megyében 2546 önkéntes vett részt az akcióban. Cătălin Hegheș szóvivőtől megtudtuk, hogy a megyében 6871 zsák szemetet és 12 tonna építkezési hulladékot gyűjtöttek össze.

„Csodálatos emberek”

Kolozs megyében 11 ezer önkéntes jelentkezett az akcióra. A program koordinátorai által verbuvált csapatok a kora reggeli órákban a város különböző pontjain látták neki a takarításnak. „Nagyon örülök, hogy ma itt lehetek ezekkel a csodálatos emberekkel, és valami nagyon fontosat csinálhatok. Azt hiszem, itt ma valóban egy életerős civil összefogásnak vagyunk a tanúi: nem mindegy, hogy szemetes vagy tiszta országban, megyében, városban lakunk. Nem könnyű munka, sokszor gyomorforogató látványban van részünk, de annál jobb érzés tudni, hogy megtisztítjuk a szem-

Borbély László környezetvédelmi miniszter Marosszentgyörgyön vett részt a takarításban. Fotó: Szócs Attila

tes területeket” – mondta el lapunknak egy önkéntes.

Ioana Bărbat koordinátor arról számolt be az ÚMSZ-nek, hogy a megye és Kolozsvár szemetes zónáit és illegális hulladéktelepeit kora tavasszal ugyancsak önkéntesek térképezték fel. A szombaton összegyűjtött hulladékot szétválogatják, az újrahasznosítható részét eljuttatják a megfelelő helyekre, a többi pedig a program felelősei elszállítatják a város szeméttelére.

Takarító fészekrakók

Kovászna megyében is sikeresen mozgósítottak a

Let's do it, Romania szervezői. Ez volt az eddigi legnagyobb szemétyűjtő akció Háromszéken, hiszen szombaton 80 csapat fogott neki egy időben, hogy felszámolja a települések területén lévő illegális személerakókat, és összegyűjtse a szétdobált szemetet. Emil Pantelimon, az akció egyik koordinátora tájékoztatása szerint Kovászna megyében 2509 önkéntes gyűjtött össze 2112 zsáknyi hulladékot. Az akcióhoz a civil szervezetek mellett iskolák, intézmények és önkormányzatok csatlakoztak.

Lapunk az Árkosi Fészekrakók egyesülete által szervezett akcióhoz csatlakozott. A

fiatal árkosi családokat tömörítő egyesület mintegy 35 tagja szombaton reggel az általuk létrehozott köztéri játszótéren gyülekezett, ugyanoda érkeztek az árkosi iskola lelkes diákjai is. Rövid eligazító után úgy döntöttek, hogy a tanulók a fal utcáit, míg a Fészekrakó egyesület tagjai a rendkívül szemetesnek bizonyult patak medrét takarítják meg. Ugyanekkor a falu bejáratánál a sepsiszentgyörgyi Mikes Kelemen főgimnázium diákjai gyűltek össze, hogy a város felé vezető út mentén összegyűjtsék a hulladékokat. A résztvevőket kesztyűvel és zsákokkal látták el, amelyek kevésnek bi-

zonyultak, hiszen délben már megtelt minden rendelkezésre álló zsák, így a résztvevők otthonról vittek újakat, illetve a helyi boltból vásároltak. Bár a szemétyűjtési akció napokkal azelőtt ki volt plakátolva, az árkosiakat mégis meglepetésként érte, hogy a falu utcáit és a patakmedret ellepték a szemétyűjtők.

Az ilyenkor természetes reakcióként jövő dicséretnek mellett akadtak, akik gyanúsan méregették a „szemeteseket”, de volt olyan is, aki bírálta őket, amiért például iskolás gyerekeket fogtak be szemetet gyűjteni, illetve volt, aki kifejtette, a résztvevők találhatnának maguknak hasznosabb feladatot, nem kellene ilyen fölösleges dolgokkal foglalkozniuk. A szemétyűjtésnek azonban általában véve pozitív visszhangja volt, hiszen 14 órára mintegy 70 zsáknyi útszéli és patak menti szeméttől takarították meg a falut. A sepsiszentgyörgyi Tega köztisztasági vállalat vasárnap az egész megyéből összegyűjtötte az önkéntesek által kirkított zsákokat. Tóth Birtan Csaba, a sepsiszentgyörgyi köztisztasági vállalat igazgatója korábban elmondta: Kovászna megye az országos első között van a szeméttelpek felszámolása terén. Ma már egy településen sem működik ilyen, és Háromszék minden lakosa számára elérhető a hulladékszállítás. ◀

Röviden

Sepsiszentgyörgy dacol a válsaggal

A gazdasági válság és a megszorító intézkedések ellenére Sepsiszentgyörgy a következő három évben 100 millió eurót költ a város fejlesztésére, ami nyolcszor több, mint saját évi bevétele – jelentette ki Antal Árpád polgármester az Asimcov vállalkozói napok keretében szervezett 3 Invest-konferencián. Az előljáró szerint ekkora összeget olyan pályázatokból sikerült előteremteni, amelyeket az elmúlt években nyújtottak be, és most kezdenek beérni. A konferencián jelen volt Ioan Cezar Corăci, az UGIR 1903 munkáltatói szövetség elnöke, aki szerint aggasztó, hogy a 25 százalékos bércsökkenés és 5 százalékos áfaemelés 15 százalékos vásárlóerő-csökkenéshez vezetett.

Kevesebb a betegszabadság

A betegszabadságok ellenőrzésének májusi bevezetése óta egyharmadával csökkent az év elejéhez képest a kiadott beteglapok száma – tájékoztatott az egészségügyi tárca. Míg 2009 folyamán összesen 2,6 millió beteglapot állítottak ki, idén az év elejétől csupán 713 436 igazolást kellett kibocsátani. Május óta egyébként kétféle lej értékben szabtak ki büntetéseket indokolatlan betegszabadságolásért.

„Illatos iparosok” Parajdon

ÚMSZ

▶ Mintegy nyolcezer ember kóstolt meg legalább egy tölteletet a szervezők szerint szombaton, a tizenhatodik parajdi tölteletkaposztás-fesztivál első napján. A rendezvényen 31 hazai és Magyarországról érkezett főzőcsapat versengett abban, melyikük tudja ízletesebben elkészíteni a gasztronómiai ínycsengőt.

A fesztiválon összesen 35 ezer töltelet főtt a kályhákon, a legfinomabbakat – a zsűri döntése szerint – a felsősófalvi, stílusosan „Felső-sófalva” nevű csapat készítette. A második helyezést a brassói Clinciu család érte el, a bronzérem az aradi „Illatos iparosok”-nak jutott.

A rendezvényen különdíjakat is osztottak. Eszerint a legfiatalabbaknak járó trófeát a bákói Lóhere panzió csapata nyerte. A budapesti Mosónók a legkisebb (3 milliméteres) és a legnagyobb (15 centiméteres) kaposztának járó díjat kapták. A fesztivál első napját a visegrádi „középkori lovagok” felvonulása és néptánc-műsor tette színesebbé.

A városka polgármestere, Bokor Sándor szerint a rendezvényre idén is meghívták Traian Băsescu állam-

főt, és meghívót kapott Elena Udrea regionális fejlesztési és turisztikai miniszter is. „Elena Udrea jelezte is, hogy ellátogat a fesztiválra, ám utólag közbejött valami, így végül

nem jött el. Ám azt üzenve, Parajdban még nagyon sok turisztikai lehetőséget lát, ezért kárpótlásul hamarosan meglátogat” – idézte a NewsIn Bokor Sándor polgármestert. ◀

Terülj, terülj asztalkám Parajdon. Fotó: Hargita népe/Máthé László Ferenc

MIÉRT: kiút a szegénységből

ÚMSZ

▶ A szegénység a gazdasági növekedés gátja, a társadalmi instabilitás forrása, melynek leküzdése az egész társadalom érdeke – hangzott el szombaton, a Nagyvárad melletti Püspökfürdőn megszervezett kilencedik MIERT Akadémia zárónapjának egyik előadásában. Ebben Béres Csaba debreceni professzor statisztikai adatokat ismertetett, amelyekből kiderült: bolygónkon 2,5 milliárd ember kevesebb, mint 2 dollárból él naponta,

és 800 millióan éheznek. „A szegénység ellen kiutat kell keresniük a kormányoknak, stratégiákat és programokat kell megvalósítaniuk, amelyeknek a kulcsterülete az oktatáson alapszik. A professzor szerint ezért fontos, hogy az alapoktól kezdve különös hangsúlyt fektessenek a kormányok az oktatásra és ennek színvonalára. „Amit megtakarít a kormány, az önkormányzat az iskolákon, az oktatáson, azt jelentősen kiadja majd szociális segélyre, börtönre, árva házakra, nevelő ottho-

nokra” – jelentette ki Béres Csaba. Viski István lelkipásztor az egyház szerepét tárta fel a témakör kapcsán a résztvevőknek. Az egyháznak az intézmények között talán a legszorosabb a kapcsolata a szegénységgel, hiszen kötelessége foglalkozni a szegénység kérdésével. Ugyanakkor nemcsak anyagiakkal kell keresni a megoldást a szegénységre – mondta –, hanem gondolkodni is kell rajta, hiszen az egyház számára a szegénység nem gazdasági, mint inkább spirituális kérdés. ◀

SMURD: húsz év életmentés

Antal Erika

▶ Fennállásának 20-ik évfordulóját ünnepelte Marosvásárhelyen a SMURD rohammentő szolgálat. A két évtized alatt 34 megyében és Bukarestben is létrehozták a rohammentő-, illetve 170 községben elsősegély-nyújtási szolgálatot. Alapítója, a palesztinai származású, Romániában tanult dr. Raed Arafat számtalan bírálat, támogatás és akadályoztatás ellenére is kitartóan dolgozott azért, hogy egy újfajta mentőszolgálatot hozzon létre, és

az évek során maga mellé állította nemcsak az egészségügyben dolgozókat, de a tűzoltóságot, rendőrséget, csendőrséget és a helyhatóságokat is. Kezdetben külföldi támogatással gyarapította a gyors életmentéshez szükséges eszközöket, gépeket, autót, majd a hazai civil szféra adományainak köszönhetően sikerült továbbfejleszteni és több megyébe is kiterjeszteni az életmentést.

A hétvégi ünnepi rendezvényen jelen volt Vasile Blaga közigazgatási és belügyminiszter és Cseke Attila

egészségügyi miniszter, valamint nagy-britanniai, franciaországi és amerikai vendégek, a szakma képviselői. A jelenlevő előljárók egyet értettek abban, hogy a rohammentőszolgálatot az egész országra ki kell terjeszteni. Cseke Attila elmondta, hogy újabb mentőautók és helikopterek vásárlását tervezik, ez ügyben már megkezdtek tárgyalásokat, de további szakemberek képzése is folyamatban van, akárcsak újabb felszállópályák kialakítása, ahol a mentőhelikopterek landolhatnak. ◀

Száz szó

Sajátos hobbi van Marima-ran, huszonöt éves indiai férfinak, téglákat eszik. Ötéves korában egy ház felújítása-kor kezdte el majsolni a falazóanyagot, szomszédai szerint azóta sem hajlandó lemondani róla. Nem különösebben válogatós, a feleslegessé vált bontott téglát és a betonozásból megmaradt apró kavicsokat is szívesen megeszi. Rajkumar, a téglaelvő orvosa szerint Marima-ran azért eszi a téglákat és a kavicsokat, mert be akar kerülni a Rekordok könyvébe. Évek óta mondom neki, ne strapálja magát, mert nem lesz ellenfele. Ám hiába, képtelen megérteni, hogy a téglák csak neki ízlik, rajta kívül senki sem eszi – dohogott a doktor. Legalább hasmenéssel bizonyosan nem kell kúrálnia páciensét.

(szűcs el)

Röviden

„Élménymozsi” nyílt a hétvégén Kolozsváron

7D technológiájú mozi nyílt a hétvégén Kolozsváron, a Iulius Mall bevásárlóközpontban. A már hétköznapossá vált 3D technológián kívül a mindössze 12 ülőhelyes teremben hét sávon érkezik a hang, a repülőszimulátoroknál használt ülésekhez hasonló székek pedig balra-jobbra, előre-hátra és fel-le mozognak. A nézők vibrálást, szellőzéseket és vízcseppeket is érezhetnek. A befektetés összértéke eléri a 180 ezer eurót. A moziban 5–12 perces animációs filmeket vetítenek, egyelőre öt produkció közül lehet választani, egy jegy ára 15–25 lej között változik a film hosszúságától és a vetítés időpontjától függően. Andreea Boitan, a mozi kivitelező cég képviselője a *Gândul* című napilapnak elmondta, év végéig Bukarestben is szeretnének nyitni egy 7D technológiájú mozi.

Szavazó

Rossz ötlet a nyugdíjkorhatár kitolása

Az *Új Magyar Szó* internetes olvasói nem értenek egyet a nyugdíjkorhatár egységes, 65 évre való emelésével. A *maszol.ro* szavazógépén feltett legutóbbi kérdésünkre (*Egyetért ön a nyugdíjkorhatár egységes, 65 évre való emelésével?*) válaszoló olvasóink többsége nem ért egyet a nyugdíjkorhatár egységesítésével illetve emelésével. A válaszadók között nagyon alacsony volt azoknak a száma, akik egyetértenek a 65 éves nyugdíjbavonulással, akárcsak azoké, akik csak részben látják jónak a döntést.

E heti kérdésünk:

Részlet venne ön kormányellenes tüntetésen?

1. Igen.
2. Nem.
3. Nem tudom.

Új album, régi vágyakból

Interjú a Kanadában turnézó Dancs Annamari erdélyi énekesnővel

A pop és az operett világa után Dancs Annamari új műfajjal próbálkozik. A nemrégiben megjelent Erdély és nosztalgia című tizedik albuma népdalfeldolgozásokat és sanzonokat tartalmaz. A legutóbb Kanadában turnézó énekesnővel hazautazása előtt készítettünk e-mail-interjút.

Kovács Zsolt

► **Hogyan zajlott az Erdély és nosztalgia című albumának bemutató turnéja?**

– Nagyon szép emlékekkel térünk haza Kanadából. Fél év leforgása alatt másodszer jártam itt, de ismét fantasztikus élmény volt. Az egy hónap alatt kilenc koncertem volt; Torontóban, Ottawában, Niagara Falls-on, Windsorbán, Brantfordban, Kitchenerben, Edmontonban és Calgaryben léptem fel. Mindenütt lelkes magyarság fogadott, nem beszélve arról, hogy ismerőssel vagy távoli rokonnal mindenütt találkoztunk – hisz kicsi a világ.

► **Meghallgattam az új albumának dalait, és olvasom a bemutatóját is: „megmaradás, magyarság, népdalfeldolgozás, sanzon, ’30-as ’40-es évek dalai”. Ez egy új Annamari?**

– Én inkább úgy fogalmaznék, hogy egy új rész az egyéniségeből, a rég dédelgetett vágyaimból. Ez a lemez első ránézésre lehet hogy eklektikusnak tűnik, de olyan dalok vannak rajta, amelyek már régóta szerepelnek a repertoáromban, de még nem kerültek lemezre, másrészt pedig már rég el szeretném énekelni őket, de meg nem voltam rájuk „megérve”. A lemezt három részre bontottuk, így jobban átlátható a mondanivalója: a szülőföld szeretete, a szív és a

lelek dalai, valamint dalok a barátságáról.

► **Egy nosztalgia- vagy népdalt át lehet hitelesen örökíteni a mába?**

– Emlékezni mindig jó – bár néha fájdalmas is, a népdal és a hagyomány pedig örök. A nosztalgia- és a népdalt egyaránt át lehet ültetni mai hangzásba, mindkettőt meg lehet szólaltatni modernebb hangszínekkel – a fiatalok is meg kell ismerje ezeket a dalokat. Ezek a dalok nem véletlenül maradtak fenn az utókornak, még ma is van mondanivalójuk. Ott vannak például a Karády-dalok, amelyekben a női érzés minden árnyalata benne van: a szeretet, a gyűlölet, a vágyakozás, az elmúlás.

► **Kinek készült az új album? Az erdélyi magyaroknak, vagy a külföldön élő elszármazottaknak?**

– Mindenkinek. Ez egy olyan hanganyag, amely egyaránt so-

katmondó az itthon és a külföldön élőknek. A szülőföld szeretete nem szégyen – büszkének kell lennünk a származásunkra. Bennem ez egyre jobban tudatosul, és bárhol járok a nagyvilágban, mindig elmondom, hogy „Én székely vagyok!”

► **Milyen kritikákkal illették az „új Annamari” a szakemberek vagy a hallgatók?**

– Többben is úgy fogalmaztak, hogy felnőttem. Volt olyan, aki kijelentette: „Ez egy érett lemez egy érett énekesnőtől”. Nem mondom azt, hogy a pop-dalokat nem szeretem, de az operett által egy új világba leptem, amelyben sok újat tanultam, tapasztaltam.

► **Hogyan illeszkedik az Erdélyről szóló új album, a Háromszék utazó kulturális nagykövete titulushoz?**

– Nem azért vannak Erdélyről szóló dalok a lemezen, mert Háromszék utazó kulturális nagy-

követe vagyok. Én azelőtt is ragaszkodtam a szülőföldemhez, még mielőtt ezt a megtisztelő címet kaptam volna. Itt egyszerűen arról van szó, hogy a sok utazás, turnézás után valóban Erdély, Háromszék az a hely, ahol megnyugszom, ahova jó hazatérni, ahol a családom él. Szép a világ, minden egyes út tele van újdonsággal, de az igazi érték az, amikor hazatérsz, és átölelheted a szeretteidet!

► **A pop-, operett- vagy a nosztalgialadok állnak közelebb az ön szívéhez?**

– Nehéz kérdés... mindhárom! A pop azért, mert általa nagyon sokat tapasztaltam, annak köszönhetően 14 éves szakmai hátterem – ezt a tudást egyik konzervatóriumban sem adják át. Nekem ez volt az életiskola. Az operett egy nagy szerelem, amely által teljesen átszellemülök. Egyszerűen imádom. A nosztalgialadok meg olyan érzéseket váltanak ki belőlem és a hallgatóságból, amelyeket más dalok nem.

► **Koncertjein hogyan egyeztetni össze a pop-, operett- és nosztalgialadokat? Mire van ma nagyobb igény?**

– Különböztetjük őket: van csak pop-koncert, ekkor táncosokkal lépek fel, ide azért belefér még a nosztalgia is. Az operettet külön műsorként adjuk elő, ez más közönségnek szól, mint a pop – de természetesen egyik nem zárja ki a másikat, a fiatalok is ugyanúgy szeretik az operettet, mint az idősek.

► **Rengeteget dolgozik: operett-előadások Bukarestben és Budapesten, koncertturné, új album készítése. Hogy bírja ezt az ütemet?**

– Bírom, mert nagyon szeretem a munkám. Amikor szívvel-lélekkel csinálsz valamit, akkor nem veszed észre a fáradtságot. A kanadai út után pihenek három napot, majd Bukarestben lépek fel a Marica Grófnőben. Újabb három nap szünet, és indulok Budapestre, ugyanis kezdődnek a próbák a Budapesti Operettszínházban – alig egy hét próba és debütálok. Aztán ismét Bukarest, majd egy izraeli turnéra készülök. Szóval tényleg nincs megállás. De ez így jó.

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr.1,
O.P. 33, C.P. 17
* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

Euróezrek újságokra

ÚMSZ

► Az államelnöki hivatal év elején 30 ezer eurót költött a romániai és külföldi újságok előfizetésére – állítja a *cotidianul.ro*. Az internetes lap azután kezdett nyomozásba, hogy Traian Băsescu a *BI TV*-nek kijelentette: néhány hónapja egyáltalán nem rendelnek újságot az elnöki hivatal alkalmazottainak, mert nem szeretné, ha munkájukat befolyásolná a média által előállított légkör. Ezután a lap információi szerint az államfő további három ezer eurót hagyott jóvá sajtóelőfizetésekre. A *cotidianul.ro* az államelnöki hi-

vatalból származó információkra hivatkozva azoknak a lapoknak a listáját is hozza, amelyekre előfizetnek. A lap szerint az *Evenimentul zilei* és a *Gândul* vezeték az előfizetői listát 19–19 példánnyal, eggyel kevesebbet rendelnek az *Adevărul*-ból és a *România liberă*-ből, 15-öt a *Jurnalul național*-ból. A *Libertatea*, *Click!* és *Cancan* című bulvárlapokból csupán két-két példányt kérnek. A sportlapok közül a *Gazeta Sporturilor* a kedvelte, ebből napi három érkezik. Természetesen olyan lapok is vannak a listán, amelyekre nincs előfizetés – ilyen például a *Puterea*. ◀

Szeptember 27., hétfő

Az év 40. hete és 270. napja, hátravan 95 nap

Ma **Adalbert, Vince** nevű olvasóinkat köszöntjük. Az Adalbert germán eredetű férfinév. Elemeinek jelentése: nemes, valamint fényes, híres.

A Vince latin eredetű férfinév, a Vincentius rövidülése. Jelentése: győztes. Holnap **Vencel** napja van.

Évfordulók

- 1825-ben a vasút születésnapja: az első vaspálya megnyitása Angliában.
- 1908-ban elkészül az első Ford „T” Modell.
- 1920-ban megkezdte működését a Magyar Királyi Honvéd Hadiakadémia.
- 1999-ben három új holdat fedeznek fel az Uránusz bolygó körül.

Vicc

A székely paraszt megy az utcán, a hátán cipelvén a saját fejfáját, melyen az alábbi felirat áll: Bors Áron élt 60 évet. Találkozik az egyik komájával:

- Hova mész?
- Sirt ásni.
- Kinek?
- Magamnak.

- Miért?
- Basescu beleesett az Oltba.
- És?
- Én húztam ki.

Recept

Gombás aprólék

Hozzávalók: 1 db csirke apróléka (szárny, nyak, far-hát, láb), 10 dkg gomba, vörshagyma, zöldségek (sárgarépa, fehérrépa, karalábé, zeller), pirospaprika, petrezselyem, 1/2 szercsendió (legjobb a frissen reszelt, de használhatunk őröltet is), 1 mokkaskánál őrölt kömény és majoránna, tejföl.

Elkészítés: Az aprólékot sós vízben puhára főzzük, közben zsíron üvegesre pirítjuk a vörshagymát és a gombát, valamint a zöldségek hozzáadása után kevés vízben az egészet megpároljuk. Ha puha, akkor megszórjuk pirospaprikával, apróra vágott petrezselyemzölddel és ráöntjük a puhára párolt aprólékot. Megszórjuk a köménnyel, majoránnával és szercsendióval, és főzzük még 15-20 percet. Tálaláskor a tányérba 1-1 kanál tejföldre szedjük a levest.

A hatos lottó nyerőszámai:

2, 18, 1, 42, 17, 7.

Gondolatjel

Visky István rovata

A boldog élet titka a következő: el kell fogadni a boldog napokat, de az örömteleneket is. Sem kicsordulni, sem elsvárolni. Sem elcsorbulni, de túl sokat sem élni. Sem szónokolni, sem elnémulni. Nem megtenni gyorsan, de nem is késlekedni. Nem hívalkodni, és nem tetszelegni – sem az éles kést, sem a díszes cserepet nem kíméli az

idő. Az előbbi elcsorbul, az utóbbi színét veszti. Utat választani, de nem a sikerét, hanem a boldogságát. Az úton járni, majd végigmenni, a nagyságot az erényre, és nem a szerencsével mérni. Egyszerűen boldognak lenni – dísz, ragyogás, külsín nélkül. A boldogsághoz tehát nagy dolgok nem kellenek, csupán mértékletesség és némi bölcsesség.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Most egy kis magányra vágyik. A jó az, hogy megtalálja azt, amit már olyan régóta keres magánéleti vonatkozásban.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

A Bikában jár a Hold, s emiatt nehezen tud érzelmein uralkodni. Feltétlenül fogadjon el minden meghívást, amit kap. Társasági életben kiugró sikert ér el.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Olyan ismeretségekre tehet szert, amelyek nagymértékben befolyásolják további sorsát.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Anyagi helyzetében nem várható javulás. A jövője szempontjából nem árt, ha kicsit alaposabb kapcsolatokat épít ki.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Képtelen megszabadulni egy régi kapcsolattól. Zavaros érzelmei miatt nem képes megbeszélni, hogy mit is érez egy új kalandról.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Megkísértik a könnyűnek látszó pénzszerezés lehetőségével. Legyen nagyon óvatos!

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

A Vénusz ma eléri legnagyobb fényességét. Ez a legjobb alkalom arra, hogy legalizáljon egy kapcsolatot. Nem csak Ön törekszik erre, partnere is.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Elege lett a sok mellébeszélésből. Elhatározza, hogy kicsomózza azt a gubancot, amit környezete font Ön köré.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Kényszerítve érzi magát egy olyan döntés meghozatalára, amivel nem ért egyet. Jól gondolja át a következményeket.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Kipihenten kezdi a hetet, így sokkal hatékonyabban tud dolgozni. Fordítson több figyelmet kedvesére.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

A hangsúly a tanulásra és a közösségi érdekekre helyeződik. Érdekes dolgokkal foglalkozik, amelyek fejlesztik tudását.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Érzelmi élete gazdag, s ezáltal egészségi állapota is jó. A pénzügyek miatt nem kell aggódnia. Elvezze az őszi napsütést.

Ma

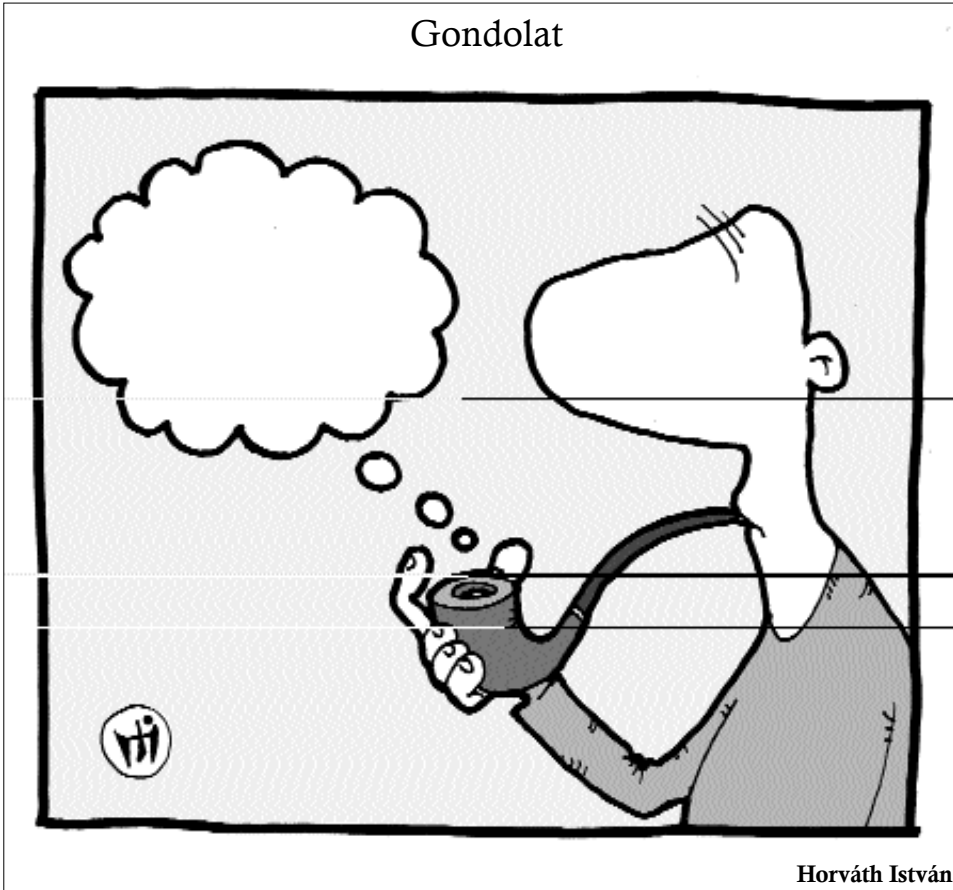
A következő napok időjárása

Kedd	16°C / 24°C	Időnként megnövekszik a felhőzet, északnyugaton lehet zápor. Délkeleten napsütés várható.
Szerda	15°C / 23°C	Északnyugati felől erősen megnövekszik a felhőzet. Egyre több helyen várható eső, záporosó.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	17°C	10°C
Brassó	17°C	8°C
Bukarest	23°C	11°C
Csikszereida	17°C	8°C
Kolozsvár	17°C	9°C
Marosvásárhely	18°C	10°C
Nagyváradi	17°C	10°C
Szatmárnémeti	17°C	10°C
Temesvár	19°C	10°C

Készítette: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Többnyire változóan felhős lesz az ég, majd főként keleten többnyire napos időre számíthatunk. Hszórtan előfordulhat eső, zápor, néhol zivatar. Reggelre helyenként párák lesz a levegő. Délután 17 és 26 fok várható.

Gondolat

Horváth István

***	FÉHÉNY	OPTIMIZMUS	NEGRUS HAJLAT	***	JELEMLÉS	TELJESEN MEGPIRIT	TEMJEDŐL KIVONAT	PERJEDŐL ELAD	ULASZ KEM
BEKÖTT ELINA				CSÉREZ-JELZŐ					
ARCHITUM-DOL VADÓ				KÖSZÖRŐT NAGYONAL					
AZ ERŐSLEM NEG JUELE			GASDOKA-ÖVLENDÉNT	REJTEKŐ, REJTYENT					HANKÓ - KARSOLY, KALUD
PILÓTA, MIVAI-VANTAL					ÁRSZAI KADLÓ				
LÉTÉZÉS					ÖLTÖNY PÉSDÉ				
MÓDOK-LEPŐNYI RÁVAGY						TEMJEDŐL (RTU)			
***	ILKON VON JÁRMU					TELI CSAPÁNY			FRANZIS. RT.
	MOMENT BEJUEI								KILCAMPFER (TRON)
MULON-RŐST				ADORSZ- MIREFFPAT					
MINDEN-KINEK ADÓ				ACIÚ JET F					

Új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Háttér)
Baló Levente (Kultúra)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztő:
Osváth Annamária, Nyágyuly András

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyváradi), Horváth István – 0747-517574 (Csikszereida), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Banic István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Róman Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztalvánnyal (mandat postai) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknél. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)
ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányzám-auditál Hivatal (BRAT) tagja

MÉDIAPARTNEREK

Slager Radio
A legnagyobb slagerrel, a ma legnépszerűbb dalokkal

agnus RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15, csütörtökön 19-23 óra között a világhálón: www.agnusradio.ro

Paprika rádió
fülön csíp 95,1 fm

radio
88.1 FM

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDÍÓ
98.9 FM

KOLOZSVÁRI RÁDÍÓ
ahol talál a szó

KEDD
2010. szeptember 28.

A nap filmjei

Pro Tv, 20.30
Az egyetlen

A párhuzamos univerzumokban hasonmásaink élnek. Tudja és elfogadja ezt az intergalaktikus rendőrség minden alkalommal, kivéve az egykori ügynököt, Gabriel Yulaw-t. Yulaw 123 univerzumot járt be, hogy utolérje és elpusztítsa alteregóit, s hogy ő lehessen az egyetlen, aki szupererős, szupergyors, szuperravas. Egy-egy hasonmás likvidálásával ugyanis összegyűjti azok energiáit.

m1, 22.35
Trilógia – Menekülés

Tizenöt évi börtön után Bruno Le Roux-nak végre sikerül megszöknie. A férfi semmit sem változott ez idő alatt, ám a világ annál többet. Régi szövetségesei, társai, cinkosai - mindazok, akik nem haltak meg, vagy nem a sítten senyvednek -, már rég nem hisznek az egykori politikai jelszavakban. Az egyik grenoble-i középiskolában tanító Jeanne sem hisz már az ügyben.

VIASAT3, 23.30
Csapás a múltból

Képzeld el milyen lehet az a srác, aki 35 évig egy földalatti atombunkerben él kisé régiómódi szüleiével. Fogalma sincs arról, mi zajlik a világban és ami számára egyre égetőbb probléma - még nem volt dolga nővel. Mindez egy fatális félreértés következménye, ugyanis Adam apja, a zseniális és örült tudós a kubai atomválság idején kicsit „túlszálazta” a dolgokat.

KOSSUTH RÁDIÓ

9.00 Hírek **9.40** 8 és fél **10.00** Napközben **11.00** Hírek **12.05** Élhető világ **12.30** Vendég a háznál **13.00** Déli krónika **13.40** Magánhangzó **14.05** Rádiószínház **14.30** Tanúim lesztek! **15.05** Arcvonalak **16.05** Közletről **16.45** Zöldövezet **18.30** Krónika **19.00** Közéleti ütköző **19.15** Magánhangzó **19.30** Határok nélkül **20.25** Tetten ért szavak **20.50** Jó éjszakát! **21.04** Rádiószínház **21.30** A nap történetei **23.25** Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában **15.00** Híradó, kommentár **15.20** Magyar zenei lexikon **15.30** Aranyemberek - magyarok Bukarestben

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság **12.00** Híradás **12.30** Gazdaélet **13.05** Zenés üzenetek **14.00** Délutáni váltás, Csenedestárs **16.00** Híradás, Sport, Rádióújság **17.00** Híradás **17.15** Művelődési hírek, Jelenlét **17.55** A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás **8.00** Hangoló **8.10** Hangoló **9.50** Hírek, műsorism. **15.00** Slágeróra **16.00** Hírek **16.15** Zeneterfere **17.00** Nap-óra **17.30** Népzene **17.55** Hírek, műsorism.

DUNA TV

6.35 Gazdakör **7.00** Hattól Nyolcig **9.00** Második esély (sor.) **9.50** Újrakezdés (olasz sor.) **10.40** Magyar elsők **11.00** Család-barát **11.55** A Duna **12.30** Kívánságkosár **15.00** Híradó **15.15** Kikötő - Friss Kulturális hírek **15.25** Talpalatnyi zöld (ism.) **15.55** Magyar elsők **16.15** Virágzó Magyarország **16.35** Staféta **17.05** "Túl sok szó forog a világban" **17.45** Zorro (am. sor.) **18.15** Térkép Integrációs magazin **19.00** Híradó **19.35** Mese **20.00** Labdarúgó-mérkőzés 7. forduló: ZTE FC - Videoton FC **21.05** Híradó **22.15** Közbeszéd **22.40** A világorökség kincsei **23.00** Kikötő **23.45** Északi történetek vízből, kőből, fából **0.35** Sport - Esti **0.40** Váltó **0.55** Divathét (ism.) **1.20** Kikötő - Friss (ism.) **2.05** Híradó (ism.)

TVR 1

7.30 Az első órában **8.00** Disney Klub **8.30** Mediterana 27 (ism.) **9.00** Egyszerűen izletes **9.15** Kalózok **10.15** Szerelmi bizonyíték (sor.) **11.15** Népi kincsek **12.00** Szerelmek a képernyőn túl **12.15** Modern vizor **12.50** A legendás doktor Hur Jun (ism.) **13.50** Zsebtörténetek **14.00** Hírek **14.45** Egyszerűen izletes (ism.) **15.00** Teleshopping **15.30** Európai roma **16.00** Krónika **17.00** Akkor és most **18.00** Az élet és a pénz **18.25** Történelmi emlékek **18.40** A legendás doktor Hur Jun (sor.) **19.40** Sport **20.00** Hírek **21.05** UEFA Champions League stúdió (live) **21.40** UEFA Champions League: AS Roma - CFR Kolozsvár labdarúgó mérkőzés (live) **23.50** UEFA Champions League stúdió (live) **1.55** Hírek **2.05** Akkor és most (ism.)

VIASAT 3

9.40 A narancsvidek (sorozat) **10.40** Doktor House (sorozat) **11.40** Az éj sötéteje (am. filmdráma, 1959) **14.10** Monk (sorozat) **16.05** CSI (ism.) **17.00** A médium (sorozat) **18.05** A kifutó **19.05** A narancsvidek (sorozat) **20.00** Doktor House (sorozat) **21.00** Jóbarátok (sorozat) **21.30** CSI: New York-i helyszínelők (sorozat) **22.30** Négy esküvő **23.30** Csapás a múltból (amerikai vígjáték, 1999)

m1

6.20 Hajnali gondolatok **6.23** Kárpát Expressz **6.50** Ma Reggel Közéleti műsor **Benne:** Híradó, sporthírek **10.00** Kékkény (ism.) **10.55** Nappali Közéleti szórakoztató magazin **13.01** Híradó délben **13.30** Kárpát Expressz **14.00** Összhang **14.30** Srpski Ekran **15.00** Unser Bildschirm **15.30** Átjáró **16.00** Tudástár 2010 **16.30** Értékek Akadémiája **17.25** Hírek **15.35** Kézeti híradó **17.50** Teadélután Hétfőtől péntekig minden, ami szórakoztató! **18.50** Mindig zöldebb (ausztrál sorozat) **19.40** McLeod lányai (ausztrál sorozat) **20.30** Híradó este **21.05** Önök kérték! **22.00** Az Este **22.35** Trilógia - Menekülés (belga-francia thriller, 2002) **0.30** Szellem a palackból... **1.00** Prizma **1.15** Hírek **1.20** Sporthírek **1.30** Ma Reggel (ism.)

TVR 2

7.00 Légy férfi Grace! (francia sorozat) **8.00** Fraser és a farkas (kanadai-amerikai vígjátéksorozat) **9.00** Arabella (cseh szlov. sor.) **10.00** Hírek **10.20** Szabad a szembejövő sáv **11.15** Arománok **11.45** Időbeszéd **12.00** Hírek, Sport **12.45** Néprajzi pihenőhelyek **13.45** Teleshopping **14.30** Parlamenti pártok fóruma **15.00** Együtt Európában **16.00** Légy férfi Grace! (francia sorozat) **17.00** Fraser és a farkas (vígjátéksor.) **18.00** Euronews híradó **18.15** Lehet, hogy nem tudtad **18.30** Arománok **19.00** Kaland Bt. (sor.) **20.00** Hotel Babylon (angol sorozat) **21.00** Balkáni szokások **22.00** Hírek **23.10** Di Carini bárónő (olasz sorozat) **0.55** Be nem járt ösvények **1.30** Visszajátszás (ism.) **2.45** Kaland Bt. (kanadai sor.)

SPORT.RO

7.00 Hírek **10.00** Pontos sportidő (live) **12.00** Sport.ro Hírek **13.10** Pontos sportidő **14.10** Külön kiadás **15.00** Sport.ro Hírek **16.00** Komolyan (live) **17.00** Pontos sportidő (live) **18.00** Sport.ro Hírek (live) **19.05** Információk (live) **21.00** Sport.ro Hírek (live) **22.00** Szerelmek és tisztesség (sorozat) **21.30** Analia másik arca (sorozat) **22.30** Éjszakai történetek **23.30** Hét bűn (sorozat)

m2

6.50 Ma Reggel **10.00** Gorontalo - Elrejtett éden **10.55** Ezek a mai fiatalok! (olasz tévéf., 2002) **12.20** Rockpódium Republic koncert a Petőfi Csarnokban **13.01** Híradó délben **13.30** Kárpát Expressz **13.55** Záróra **14.45** Van öt perce? **14.50** Caravaggio Máltán (ismerett. f.) **15.20** Zimmer Feri (magyar vígj., 1998) **16.50** Nemzet és védelem **17.15** Bűvölet (olasz sor.) **18.10** Magyar pop **19.35** A kis Amadeus - Az ifjú Mozart kalandjai **20.00** Don Matteo (olasz krimisor.) **21.00** Híradó este **21.25** Sporthírek **21.29** Időjárás-jelentés **21.30** Don Matteo (olasz krimisor.) **22.30** A nyomozó (olasz drámasor.) **23.30** Záróra **0.20** McLeod lányai (auszt. sor.) **1.05** Mindig zöldebb (auszt. sor.) **1.45** Mafalda (anim. sor.)

PRO TV

7.00 Pro Tv hírek, időjárásjelentés **8.00** Fraser és a farkas (kanadai-amerikai vígjátéksorozat) **9.55** Könyvbemutató **10.00** Szegény ember, gazdag ember (sorozat) **12.00** Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) **13.00** Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés **13.45** Rémálom és valóság között (amerikai dráma, 2009) **16.00** Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) **17.00** Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés **17.45** Happy Hour - szórakoztató műsor **19.00** Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés **20.30** Csillagháló - szórakoztató műsor **22.00** Vad nárcisz (román dráma sorozat) **23.00** Híradó, Sport, Időjárásjelentés **23.45** Egy bűnös show - Dan Capatos szórakoztató műsora **1.00** Egy rém rendes család (amerikai vígj. sor.) **2.00** Híradó, Sport (ism.) **2.45** Titkok a paradicsomban (görög sor.)

gazdag ember (sorozat) **12.00** Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) **13.00** Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés **13.45** Rémálom és valóság között (amerikai dráma, 2009) **16.00** Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) **17.00** Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés **17.45** Happy Hour - szórakoztató műsor **19.00** Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés **20.30** Csillagháló - szórakoztató műsor **22.00** Vad nárcisz (román dráma sorozat) **23.00** Híradó, Sport, Időjárásjelentés **23.45** Egy bűnös show - Dan Capatos szórakoztató műsora **1.00** Egy rém rendes család (amerikai vígj. sor.) **2.00** Híradó, Sport (ism.) **2.45** Titkok a paradicsomban (görög sor.)

RTL KLUB

7.00 Trendmánia (ism.) **7.25** Fókusz (ism.) **7.55** Reggeli magazinműsor **10.05** Te vagy az életem (argentin sorozat) **11.05** Top Shop **13.00** RTL Klub Híradó **13.15** ASZTRO Show **14.30** Fél kettő **15.45** Celeb vagyok, ments ki innen! (reality show) **17.20** A szerelem rabjai (argentin sorozat) **18.25** Döglött akták (amerikai krimisor.) **19.30** RTL Klub Híradó **20.05** Vacsoracsata - Gasztroreality **21.05** Fókusz - Közszolgálati magazin **21.40** Barátok közt (magyar filmsor.) **Utána:** RTL-hírek **22.20** Castle (amerikai sorozat) **23.15** Döglött akták (amerikai krimisorozat) **Utána:** RTL-híradó **0.20** XXI. század - a legendák velünk élnek **0.55** Hegylakó 4: A játszma vége (amerikai akciófilm, 2000) **2.30** Reflektor - Sztármagazin

TV2

7.00 Babavilág (ism.) **7.25** Tények Reggel - Hírmagazin **8.00** Mokka **10.00** Stahl konyhája **10.10** Babapercek **10.20** Televíz - Telefonos játék **11.30** Teleshop **12.35** Támadás Rommel ellen (amerikai háborús filmdráma, 1971) **14.25** Kvízió - Telefonos játék **15.55** Szentek kórháza (ausztrál sor.) **16.55** Egy tini naplója (német vígjáték sor.) **17.25** Elbűvölő szerelem (mexikói sor.) **18.30** Árva angyal (mexikói sor.) **19.30** Tények **20.05** Édesnégyes (magyar szórakoztató műsor) **21.00** Jóban Rosszban (magyar sor.) **21.30** Bajnokok Ligája Közben: Kenósorsolás **0.35** Megamánia (talk show) **1.05** A médium (amerikai krimisorozat) **2.00** Tények Este Hírműsor **2.30** EZO.TV 06-90-602-022 **3.25** Egérút (magyar játékf., 2001)

HÍR TV

7.00 Paletta **7.30** Lapzártá (ism.) **8.00** Híradó **9.05** Rájátszás **10.00** Garázs - Ahonnan az autózás indul **10.30** Soroló **11.05** BBC Reporters (ism.) **11.30** Ösök tere **12.05** Vonalban (ism.) Interaktív politikai show-műsor **13.00** Déli híradó **13.30** Hungarorama **14.05** Lapzártá Vitaműsor újságírókkal **14.30** Paletta (ism.) **15.05** Keresztmetszet **16.05** Civil kaszinó **17.05** Pálya **17.30** Paletta **18.00** Híradó - Friss információk **18.30** Zöld övezet **19.05** Vonalban - Interaktív politikai show-műsor **20.00** Híradó **21.05** Rájátszás **22.00** Híradó 21 **22.35** Lapzártá Vitaműsor újságírókkal **23.05** Riasztás - A rendkívüli események műsora **23.30** Hírvilág (ism.) **0.05** BBC World Híradó **0.30** Zöld övezet - Környezetvédelmi magazin (ism.)

PRIMA TV

5.00 Galileo - szórakoztató műsor (ism.) **6.00** A cseresznye a tortán (ism.) **7.00** Kandikamera **7.30** Senki sem tökéletes (román vígjáték sorozat) **8.00** Galileo **8.20** Sport Florentinával **9.15** Láthatatlan mama 2. (amerikai vígjáték, 1997) **11.30** Az 5 csillagos otthon **12.30** Teleshopping **13.15** Mondenii Show **13.30** Teleshopping **14.00** A kis gyerekrablók (kanadai családi film, 1990) (ism.) **16.00** A cseresznye a tortán **17.00** Lököttek (ism.) **18.00** Hírek, Sport **18.05** Hogyan készült? **19.00** Sport **19.30** Krokodil Dundee (auszt. vígj., 1986) **21.30** **22.15** Lököttek (román vígjáték sor.) **23.00** Mondenii Show **23.30** November (am. thriller, 2004) **1.30** Hírek, Sport **2.30** Lököttek (román vígjáték sor.) (ism.)

DISCOVERY

6.30 Őtödik sebesség **7.00** Egyszer egy ilyet vezetni! - Autó darkoknak **8.00** Újjáépítők - A tároló **9.00** Halálos fogás - Jég és nyílt víz **10.00** Piszkos munkák - Tojásgyár **11.00** Végzetes másodpercek **12.00** Amcsi motorok - Chesapeake Energy motor **13.00** A túlélés törvényei - Guatemala **14.00** Állítólag... - Piszkos legendák **15.00** Piszkos munkák **15.30** Hogyan készült? **17.00** Halálos fogás - Fagyos vég **18.00** Végzetes másodpercek **19.00** A túlélés törvényei **20.00** Állítólag... **21.00** Hogyan készült? **21.30** Nagy durranások - Glasgow **22.30** Élet a halál után - Fejszerűtlenség **23.30** A túlélés törvényei - A túlélés művészete **0.30** Végzetes másodpercek **1.30** MacIntyre alvilági útikalauza **2.30** Végzetes másodpercek

KANAL D

8.00 Ezüst szerelem (török sorozat) **10.00** Mennyet anyának 5 **12.30** Hírek **13.15** Orvosok **14.45** Légy az enyém **17.00** Aliye (török sorozat) **18.45** A nap híre **19.00** Hírek **19.45** Mennyet anyának 5 **20.30** Vendéglő nálunk otthon **21.15** 1001 éjszaka (török sorozat) **23.00** D-Paparazzi **23.30** Az ellenség nyelve (amerikai filmdráma, 2006) **1.45** Szenvedélyes történetek

HÁLÓZAT

10.00 Terhes torna **10.30** Teleshop **11.00** Zodiákus **13.00** Teleshop **14.30** A császár cirkálója (dokumentum film) **15.00** Grand Prix **15.30** A polgármester **16.00** Zodiákus **18.00** Kapcsoljuk Magyarországot **18.30** Sztárok a konyhában **19.00** Ezotere fere **19.30** Kapcsoljuk Magyarországot **21.35** Hírháló **22.00** Kapcsoljuk Magyarországot **0.00** Óvatosan fejezd ki a véleményed (amerikai akciófilm)

FILM+

8.05 Jack Hunter - A fáraó sírja (amerikai f.ilm) **10.00** Televíziós vásárlás **13.00** Az ausztrál könnyűlovaság (ausztrál filmdráma) **15.05** SARS - A borzalom városa (kan. f.) **16.45** A mamut (amerikai akciófilm) **18.25** 1200 fok - A halál alagútja (osztrák-német-szlovák filmdráma) **20.20** Kűzdő szellem (amerikai akciófilm) **22.10** Jackie Brown (amerikai thriller) **1.00** Nitro (kanadai akciófilm)

ACASĂ

9.45 A kötelék (sorozat) **11.15** Elátkozott paradicsom **12.30** Tengernyi szenvedély (sorozat) **14.00** Marina (sorozat) **15.30** Viktória (sorozat) **16.30** A kötelék (sorozat) **17.30** Igaz történetek **18.30** Tengernyi szenvedély (sorozat) **19.30** Szívek iskolája (sorozat) **20.30** Szerelmek és tisztesség (sorozat) **21.30** Analia másik arca (sorozat) **22.30** Éjszakai történetek **23.30** Hét bűn (sorozat)

Megállíthatatlan az SZKC

Kézilabda

T. J. L.

► A Steaua MFA sem tudta megállítani a Székelyudvarhelyi HC férfi kézilabda-csapatának menetelését: Vlad Caba tanítványai 31-25 (16-11) arányban nyertek a fővárosban. A házigazdák egyszer vezettek (1-0), aztán a székelyek akarata érvényesült és a különbség nagyobb is lehetett volna, ha a vendégek nem lazítanak a végére. A győztesek góljait Kuzmanoszki (8), Rusia (7), Mihalcea (5), Frătilă (3), Ferenczi (2), Tálás (2), Răpciugă (2), Daninfeld és Sztoljov szerzte, a másik oldalon Cian 9, Birtalan pedig 6 találatig jutott. Az udvarhelyiek pontvesztés nélkül vezetik a Nemzeti Liga táblázatát, gólarányuk 129-109. A másik százszázalékos csapat a Pandurii Tg. Jiu, amely a 4. fordulóban 34-31-re nyert a Brassói Dinamo ellen. További eredmények: Resicabányai UCM-Szatmárnémeti MSC 35-29, Buk. CSM-Temesvári Poli 34-28, HCM Constanța-Nagybányai Minaur 48-29, Nagyvárad MSC-Kolozsvári U Transilvania 30-35. A CSU Suceava-Știința Bacău moldovai rangadó lapzárta után fejeződött be. ◀

Mattot szóró magyarok

Sakk

T. J. L.

► Öt forduló után százszázalékos a magyar férfi válogatottnak az oroszországi Hanti-Manszijszkban zajló sakkolimpián. A 3. fordulónban Magyarország 2,5-1,5-re verte Csehországot, miután Almási Zoltán legyőzte Viktor Laznickát, Berkes Ferenc pedig Jan Votavát, m?g Polgár Judit remizett Zbynek Hracekkel. A csehek egyetlen győzelmét David Navara aratta, aki meglepte Lékó Pétert. A Kína elleni 2,5 - 1,5-en Polgár Judit volt a megmentő (1-0 Pu Hsziang-csevel) miután Lékó, Almási és Berkes is remizett ázsiai ellenfelével. A szombati 5. fordulónban, az oroszok ellen, Lékó Péter volt a magyar együttes vezére, miután világgal legyőzte Alekszandr Griscsukot, a másik három parti döntetlennel zárult. A magyarok a grúzokat

követve a második helyről várják a folytatást. Ma ők az ukránokkal, a listavezető grúzok pedig az örményekkel játszanak.

A hölgyeknél Magyarország a 4. helyen áll, Ukrajna, Oroszország és az Egyesült Államok nyomában. Az olaszok elleni 2,5-1,5-et az amerikaiak elleni 2-2 követte, amelyen Mádl Ildikó és Vajda Szidónia nyert, Hoang Thanh Trang és Rudolf Anna kikapott. Az 5. fordulóbéli magyar-románon Hoang Thanh Trangnak a Cristina Adela Foisor elleni győzelme döntött, miután Mádl Ildikó-Elena-Luminita Cosma, Alina L'Ami-Vajda Szidónia és Gara Ticia-Irina Bulmaga partik remivel zárultak. A román a 14. helyen áll.

Ma magyar-lengyel és észt-román találkozókat rendeznek. A sakkolimpián a meccspontok döntenek, holtverseny esetén az olimpiai Bucholz-pontszám a mérvadó. ◀

Alonso győzött Szingapúrban

Fernando Alonso (jobb) rajt-cél győzelmet aratott a Forma 1 idei 15. versenyén

Forma-1

Híresszefoglaló

► A 2010-es Forma-1-es világbajnokság 15. versenyét, a Szingapúri Nagydíjat éjszaka, villanyfényes pályán rendezték meg a városállamban. Az első szabadedzést az ausztrál Mark Webber, a következő kettőt pedig a német Sebastian Vettel nyerte, a hivatalos időmérőn elől, hogy az összetett pontverseny első öt helyezettje osztózik a legjobb rajtkockákon, óval az élen.

A rajtot is a ferraris kapta el a legjobban, s Webber volt olyan peches, hogy már a 3. körben kerékcserére kellett mennie. Az Alonso-Vettel éllovas duó nyomába eredt ausztrál nyolc helyet javítva

kapaszkodott föl a képzeletbeli dobogóra, igaz, ehhez Kobajasi Kamui és Bruno Senna balesete is kellett, amely pályára hozta a biztonsági kocsit. A 36. körben Hamilton is feladásra kényszerült, majd Nick Heidfeld lett a hetedik kiálló. Közben Alonso és Vettel élet-halál harcot vívott a 25 vb-pontért Timo Glock is kiállt, majd Heikki Kovalainen égette le Lotusa motrát.

Alonso (Ferrari) visszaverte Vettel (Red Bull) utolsó támadásait, s Webber (Red Bull Racing) is örülhetett a harmadik helynek, míg pontot érő helyen ért még célba a világbajnoki címvédő brit Jenson Button (McLaren), a német Nico Rosberg (Mercedes), a brazil Rubens Barri-

chello (Williams), a lengyel Robert Kubica (Renault), két német, Adrian Sutil (Force India) és Nico Hülkenberg (Williams), valamint az utolsó helyről indult brazil Felipe Massa (Ferrari). A hétszeres világbajnok német Michael Schumacher (Mercedes) a 13. helyen fejezte be első éjszakai versenyét.

Az összetett pontversenyben továbbra is Webber (202) vezet Alonso (191), Hamilton (182), Vettel (181) és Button (177) előtt, az idei vb-cím már csak köztük dőlhet el, hiszen Massa (125) már nagyon messze van. A konstruktőrök közül kissé megugrott a Red Bull Racing (383), továbbra is a McLaren (359) és a Ferrari (316) követi. A 16. futam a Japán Nagydíj, október 10-én, Suzukában. ◀

Premier League premierrel

Labdarúgás

ÚMSZ

► A címvédő Chelsea egygólos vereséget szenvedett a Manchester City vendégeként az angol labdarúgó Premier League 6. fordulójának szombati nyitómérkőzésén. A találkozó egyetlen gólját az argentin Carlos Tevez szerezte az 59. percben. Kikapott az addig veretlen Arsenal is, az Ágyúsok 3-2 arányban maradtak a vendég West Bromwich Albionnal szemben. Az addig nyeretlen és sereghajtó West Ham United első sikerének örülhetett a Tottenham ellen (1-0), míg a Liverpoolnak Gerrard mentett pontot a Sunderland ellenében, 2-2.

További eredmények: Birmingham City-Wigan Athletic 0-0, Blackpool-Blackburn Rovers 1-2, Fulham-Everton 0-0. Tegnap: Bolton Wanderers-Manchester United 2-2, Wolverhampton Wanderers-Aston Villa 1-2. A Newcastle United-Stoke City-mérkőzést lapzárta után játszották.

A spanyol Primera División hétközi, 4. fordulójának utolsó eredményei: Getafe-Málaga 0-1, Villarreal-Deportivo La Coruna 1-0, Sevilla-Racing Santander 1-1. Az 5. fordulón szombati mérkőzésein a Real Madrid nem tudott nyerni a Levante otthonában (0-0), míg a Barcelona Messi nélkül is nyert az Athletic Bilbao vendégeként, 3-1. További eredmény: Sporting Gijón-Valencia 0-2. Tegnap hat meccset játszottak, ma a Malaga-Villarreal találkozó zárja a forduló műsorát.

Az olasz Serie A hétközi 4. fordulójának utolsó mérkőzésén: Juventus-Palermo 1-3. Az 5. forduló szombati rangadóján az AS Róma Mirko Vucinic góljával nyert 1-0-ra az Internazionale ellen, az AC Milan pedig Zlatan Ibrahimovic találatával kerekedett felül a Genoai, 1-0. **Tegnap eredmények:** Cesena-Napoli 1-4, Bari-Brescia 2-1, Catania-Bologna 1-1, Chievo-Fiorentina-Parma 2-0, Palermo-Lecce 2-2,

Sampdoria-Udinese 0-0, A Juventus-Cagliari-találkozó lapzárta után fejeződött be.

Ismét kikapott a címvédő a német Bundesliga hatodik fordulójában. A müncheni mérkőzés mindhárom gólját a meglepő FSV Mainz játékosai szereztek, s a csapat úgy nyert „csak” 2-1-re a Bayern ellen, hogy Svensson öngólt vétett. A győztes gólt a magyar Szalai Ádám lőtte a 77. percben. Parádés szereplésük jutalmaként a német Bundesligát százszázalékos teljesítménnyel vezető Mainz futballistái kétnapos pihenőt kaptak Thomas Tuchel vezetőedzőtől.

További eredmények: 1. FC Köln-Hoffenheim 1-1, Eintracht Frankfurt-1. FC Nürnberg 2-0, Schalke 04-Borussia Mönchengladbach 2-2, St. Pauli-Borussia Dortmund 1-3, VfB Stuttgart-Bayer Leverkusen 1-4, Werder Bremen-Hamburger SV 3-2. Tegnap: VfL Wolfsburg-SC Freiburg 2-1. A Kaiserslautern-Hannover-találkozó lapzárta után fejeződött be. ◀

Liga 2: nem talál ellenfélre a Petrolul

Labdarúgás

Turós-Jakab László

► Az egykor élvonalbeli FC Argeş sem tudott ellenállni a labdarúgó-Liga 2 Nyugati csoportjában vezető Petrolulnak, a ploiești-iek gólarányt javítva nyertek 5-0-ra, és továbbra is százszázalékosak. Már csak két gárda tartja némiképp a lépést a prahovaiakkal, a Dacia Mioveni és az újonc Nagyszabeni Voința. Előbbiek 1-0-ra verték a pont nélküli sereghajtó CSM Râmnicu Vâlcea-t, utóbbiak pedig 3-0-ra a Szilágyosmlyói Silvaniát. A Bihar FC 2-1-re nyert Nagyváradon a Poli Iași ellen és dobogóközébe került. Az 5. forduló többi eredménye: Aradi ACU-Lupényi Mineurul 1-0, Tordai Arieşul-Gyulafehérvári Unirea 0-0, Dévai Mureşul-ALRO Slatina 1-1, Gaz Metan CFR Craiova-Aradi UT 4-1.

A Keleti csoportban: Gloria Buzău-Astra II Giurgiu 0-0, Săgeata Năvodari-Con-

cordia Chiajna 0-1, CF Brăila-Delta Tulcea 2-3, Dunarea Galați-FC Snagov 3-0, Juventus Bukarest-Farul Constanța 1-1, CS Otopeni-Viitorul Constanța 2-1, Dinamo II-Steaua II 1-0, Ceahlăul Piatra Neamț-FC Botosani 2-0. **Az élmezőny:** 1. Ceahlăul 13 (15-4), 2. Concordia 13 (10-5), 3. Năvodari 12 pont (11-3), 4. Dunărea 9 (8-5), 5. Otopeni 9 (5-4). ◀

A táblázat:				
1. Petrolul	5	5	0	17-2 15
2. Mioveni	5	3	2	7-2 11
3. Szeben	5	3	2	6-1 11
4. Bihar FC	5	3	1	5-3 10
5. Aradi ACU	5	3	0	2-5 9
6. Déva	5	2	2	1-5 8
7. Gyulaf.	5	2	2	1-2 8
8. UTA	5	2	0	3-10-10 6
9. GM Craiova	5	2	0	3-9 6
10. Silvania	5	2	0	3-4 6
11. Poli Iași	5	1	2	2-4 5
12. Slatina	5	1	2	2-5 5
13. Torda	5	1	2	2-4 5
14. Lupény	5	1	1	3-5-10 4
15. FC Argeş	5	1	0	4-11 3
16. R. Vâlcea	5	0	0	5-2 8 0

Röviden

Nem megy Konstancának

Súlyos hazai vereséggel kezdett a férfi kézilabda Bajnokok Ligája D-csoportjába osztott HCM Constanța: 23-33 a horvát HC Croatia Osiguranje Zágrábbal. A C jelű szexett tagjaként a Pick Szeged 29-26-ra verte a svájci Schaffhausent. A másik magyar együttes, az MKV Veszprém Eperjesen játszott a szlovák Tatrannal.

Esélyesek továbbjutása

A meglepetések elmaradtak a női kosárlabda Román Kupa első fordulójában. Az idegenbeli 46-46 után a Galactica Brassóban 77-51-re kapott ki a Rapidtól és kiesett. A többi párosításban kettős győzelmekkel léptek tovább az esélyesek. A visszavágók eredményei: Aradi BC ICIM-Kolozsvári U 82-38, Teleorman Alexandria-Buk.- Olimpia 62-52, Szatmárnémeti MSC-Nagyvárad MSC U 80-44, Temesvári Bega Danzio-Sepsiszentgyörgyi Seps BC 65-68, Buk. Sportul Studențesc-Gyulafehérvári CSU 60-66. A Craiova és a Iași játék nélkül jutott a legjobb nyolc közé.

Román-kupa, nyolcaddöntők

A férfi kosárlabda Románkupa nyolcaddöntőinek visszavágóin (kiemelve a továbbjutókat): **Temesvári BC** - Nagyvárad MSC 63-71, Brassói CSU Cuadril-BC Argeş Piteşti 66-102, Energia Rovinari-CSU Asesoft Ploieşti 67-65, **Medgyesi Gaz Metan**-Szebeni CSU Atlissib 89-75, **CS Otopeni**-Poli Iași 89-50, Buk. CSM-BUK Steaua Turabo 67-76. A Kolozsvári U-Mobitelco BT ma este próbál meg visszavágni a BC Mureşnek a marosvásárhelyi 68-82-ért, a SCM U Craiova pedig holnap fogadja a cíkszeredai Harghita Gyöngyét (az első mérkőzésen: 91-83).

Ausztrália az élen

A csehországi női kosárlabda-világbajnokság harmadik játéknapiján: A csoport: Ausztrália-Kína 91-68, Fehéroroszország-Kanada 61-49. A végeredmény: 1. Ausztrália 6 pont, 2. Fehéroroszország 5, 3. Kanada 4, 4. Kína 3. B csoport: Egyesült Államok-Franciaország 81-60, Görögország-Szenegál 83-68. A végeredmény: 1. Egyesült Államok 6 pont, 2. Franciaország 5, 3. Görögország 4, 4. Szenegál 3. C csoport: Koreai Köztársaság-Mali 68-66 - hosszabbítás után, Spanyolország-Brazília 69-57. A végeredmény: 1. Spanyolország 6 pont, 2. Koreai Köztársaság 5, 3. Brazília 4, 4. Mali 3. D csoport: Oroszország-Argentína 77-59, Csehország-Japán 66-60. A végeredmény: 1. Oroszország 6 pont, 2. Csehország 5, 3. Japán 4, 4. Argentína 3.

Soproni Liga: nyert és vezet a Videoton

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

▶ Az előző kiírásban ezüstérmes Videoton hazai pályán 3-1-re verte a nyeretlenül sereghajtó Szombathelyi Haladást, a gólokat Alves (2) és Gosztonyi, illetve Kenesei (11 m) szerezte. A fehérváriak sikerükkel a tabella élére ugrottak. Balogh 93. percben szerzett góljával az Újpest 1-0-ra nyert az újonc Szolnok MÁV ellen, a péntek esti mérkőzést nézők nélkül rendezték, mivel a szövetség fegyelmi bizottsága kedden két zárt kapus mérkőzésre büntette a lila-fehér klubot a szeptember 11-i, Ferencváros elleni rangadón történt szurkolói rendbontások miatt.

André Alves, Videoton-gólvágó

Az újonc BFC Siófok nagy meglepetésre 4-1-re legyőzte a vendég, címvédő Debreceni VSC-t. A Balaton-partiak a múlt heti, FTC otthonában aratott siker után tudták ismét diadalmaskodni, míg az Európa Ligában is érdekelt hajdúságiak sorozatban harmadik bajnokijukon maradtak nyeretlenek. Tusori és Sowunmi is duplázott, a vendégek becsületgólját Szakály szerezte büntetéből.

Csupán több mint egy órával az eredetileg tervezett időpont után kezdődhetett meg az MTK–Kaposvár-mérkőzés, amely a Hungária körüti Hidegkuti Stadion világításának meghibásodása, illetve áramkimaradás miatt állt. A játék azonban 10-12 percig folyhatott, aztán újra sötétbe borult a pálya, így a bírót, Bognár Tamás véget vetett a küzdelemnek. Az újrarájátszásról, a mérkőzés új időpontjáról a Magyar Labdarúgó Szövetség határozza meg.

A vendég Zalaegerszegi TE egy hajrában szerzett Bogunovic-góllal legyőzte a Győri ETO-t, a Pápa pedig megszakította a Honvéd öt találkozóán át tartó veretlenségi sorozatát, s idegenben 4-2-re nyert.

A paksi csapat a házigazdától átigazolt Montvai hajrában szerzett góljával győzött a kecskeméti Széktói Stadionban, 1-0-ra. A Vasas–Ferencváros-mérkőzés lapzártánk után fejeződött be. ◀

Román címvédés a női Világkupán

Kézilabda

T. J. L.

▶ A román és a norvég csapat játszott tegnap az aarhusi női kézilabda Világkupa döntőjét. Az elődöntőben a trikolórok 23-21-re verték a franciákat úgy, hogy szünetben 15-7-re vezettek ellenük. Neagu 8, Manea 6, Amarici 3, Paraschiv 2, Brădeanu 2, Ardean és Moldovan pedig egy-egy gólig jutott, míg a másik oldalon Mendy és Herbrecht szintén négyig.

A másik elődöntőben Norvégia 24-19 (15-9) arányú győzelmet aratott a házigazda Dánia felett. A győztesektől Alstad és Nöstvold, a vesztesektől pedig Kristensen dobott egyformán öt gólt.

A tegnapi döntőben – amely egyben a 21-20-as román sikerrel zárult csoportmérkőzés revánja is volt – 2-4-ről fordítottak Radu Voina tanítványai (5-4), akik a 18. percben már 9-5-re vezettek. Kilenc perccel később azonban már 9-9-et mutatott az eredményjelző, majd az első játékrész végén 12-12-t, s in-

nen egyik csapat sem tudott elhúzni, fej-fej mellett haladtak. Szünet után, 16-14-es román vezetéssel megállt a tudomány, s az északiak 17-16-ra fordítottak. Maradt igazalom a hajrára is, hiszen a 44. és 50. perc között négy román gól maradt válasz nélkül (22-18), ahhoz, hogy az 55. percben 23-22 legyen az eredmény. Parázs hajrában a trikolórok megőrizték minimális előnyüket, és 24-23-ra nyerték a mérkőzést. Ami egyfajta címvédést jelent, hiszen 2009-ben is Románia hódította el a Világkupát. ◀

A román lányok hálóőre, Paula Claudia Ungureanu a norvégok elleni döntő egyik hőse volt

Fotó: AFP

Röviden

Nem lesz magyar–horvát Eb

Nem kapta meg Magyarország és Horvátország a 2014-es férfi kézilabda Európa-bajnokság rendezési jogát, miután a szombati, koppenhágai szavazáson alulmaradt Dániával szemben. Sinka László, a Magyar Kézilabda Szövetség (MKSZ) helyszínen tartózkodó elnöke szerint a hazaiak 24-22-re nyerték meg a voksolást.

Női tenisztorna Szőulban

Az elődöntőben a magyar Szávay Ágnes búcsúztató, ötödikként rangsorolt orosz Alisza Klejbanova nyerte meg a 220 ezer dollár összdíjazású, szőuli keménypályás női tenisztornát, amelynek fináléban 6-1, 6-3 arányban bizonyult jobbnak a cseh Klara Zakopalovánál. A 220 ezer dollár összdíjazású taskenti keménypályás női tenisztorna szombati döntőjében: Alla Kudrjavcova (orosz, 7.)–Jelena Vesnyina (orosz, 4.) 6-4, 6-4. A 420 ezer euró összdíjazású, bukaresti salakpályás férfi tenisztorna döntőjében: Juan Ignacio Chela (argentin, 4.)–Pablo Andujar (spanyol) 7-5, 6-1. A hazai közönség előtt szereplő francia Gilles Simon nyerte a 400 ezer euró összdíjazású, fedettpályás metzi ATP-tenisztornát, miután a tegnapi döntőben 6-3, 6-2-re legyőzte a német Mischa Zverevet.

Brassóban nyert, Csíkban veszített a Sapa Fehérvár

Jégkorong

ÚMSZ

▶ A Sapa Fehérvár büntetővel nyert Brassóban a magyar-román közös jégkorongbajnokság, a MOL Liga pénteki játéknapján. Hatvan perc után 4-4-re álltak a csapatok, a házigazda Fenestela 68 találatait Filip, Kiricsenko (2) és Péter osztotta. A győztes gólt Hájós Roland szerezte a 65. percben. Szintén pénteken a Steaua Rangers 3-2-re verte Dunaújvárosban a helyi Acélbikák. Doclert, a „katonacsapat” góljait Jemeljanenko ütötte, aki egymaga fordított 0-2-ről. Hazai közönsége előtt a HSC Csíkszereda 3-2-re nyert hosszabbításban a Miskolci Jegesmedvék ellen, miután a rendes játékidő végén 2-2- állt az eredményjelző táblán. Flinta és Moldován góljaival vezettek a csikiak, Rafaj Attila egyen-

lített, a döntést pedig Hruby csikarta ki a 63. percben. Pesterzsébeten a Ferencváros gólarányt javított a sereghajtó Újpest ellenében, eredmény 11-4.

A tegnapi fordulóban javítottak a brassóiak, akik Pál, Adorján és Kaluste góljaival 3-1-re verték a Miskolci Jegesmedvék csapatát.

Lapzártakor: HSC Csíkszereda–Sapa Fehérvár AV 19 találkozó, eredmény: 10-0. A Vasas–Dunaújvárosi Acélbikák. Docler és Ferencváros–Steaua Rangers mérkőzések lapzártánk után fejeződtek be. A foghíjas táblázaton: 1. HSC Csíkszereda 20 pont, 2. Dab.Docler 14, 3. Miskolci JJSE 13, 4. Vasas HC 12, 5. Fenestela 68 11, 6. Fehérvár 10, 7. Ferencváros 9, 8. Steaua Rangers 8, 9. Újpest 0. A győzelem 3 pontot ér, míg a hosszabbítások vagy büntetők utáni nyerők 2, a vesztesek pedig egy pontot kapnak. ◀

Fehérváron nyert a Vienna Capitals

Az osztrák Vienna Capitals magabiztosan nyert pénteken a Sapa Fehérvár AV19 otthonában az osztrák jégkorongbajnokságban. Eredmény: Sapa Fehérvár AV19-Vienna Capitals 2-7 (1-4, 1-0, 0-3).

Továbbjutott a Szeged, kiesett a Nagyvárad

Vízilabda

T. J. L.

▶ A Szegedi VE Beton férfi vízilabdacsapata a C-csoport második helyéről jutott tovább az Euroliga utolsó selejtezőkörébe. Hazai környezetben, a magyarok 14-6-ra verték a francia Montpellier WP-t és 11-5-re a Nagyvárad MSC-t, s tegnap csak a horvát Primorje Rijekától kaptak ki, 5-7. Utóbbiak simán nyertek a nagyváradiak (15-7) és a franciák (9-7) ellen is. A harmadik helyért, tegnap, Montpellier–Nagyvárad 6-5, s a román bajnok ezzel nyeretlenül, az utolsó helyen zárta a szegedi selejtezőtornát. A csoport végeredménye: 1. Rijeka 9 pont, 2. Szeged 6 3.

Montpellier 3, 4. Nagyvárad 0. Az első kettő jutott tovább az Euroligában, míg a francia és a romániai gárda átkerült a LEN-kupába, a második selejtezőkörbe.

Az A-csoportból a német Wasserfreunde Spandau 04 és a szlovák CH Hornets Kassa, a B-ből az olasz „Brixia” Leonessa Nuoto Brescia és a görög Vouliagmeni NC, a D-ből pedig a montenegrói PVK Budva „Mtel” és a francia CN Marseille jutott tovább.

A LEN-kupa második selejtezőkörében folytatja a spanyol CN Terrassa, a török Galatasaray Isztambul, a német 1. Amateur SC Duisburg, a török Yüzme Isztambul, a holland Schuurman BRC és az orosz Sturm 2002 Csehov. ◀

Tornát nyert az Eger

Százszázalékos teljesítménnyel nyerte a Pócsik Dénes nemzetközi tornát az Eger vízilabda-csapata. Gerendás György tanítványai előbb, pénteken a horvát Mladost Zagrebet győzték le 14-11-re, majd szombaton a szeb Partizan Belgrád ellen is biztosan, 13-9-re győztek. Tegnap a szintén hibátlan montenegrói Primorac Kotor ellen vívott nagy csatát a magyar csapat, amely végül 10-9-re nyert. A torna gólkirálya Hegedűs Gábor lett, míg a legjobb kapusnak Szécsi Zoltánt választották.

Becali őrjöng: Galacon is kikapott a Steaua

Labdarúgás

Turós-Jakab László

▶ Nagy rivalitás, felfokozott indulatok és egy-egy gól: a labdarúgó Liga 1 9. fordulójának kolozsvári rangadója ezúttal sem alakult másként. A pénteki nyitómérkőzésen Claudiu Niculescu már a 15. percben vezetéshez juttatta a Gyulafehérváron „házigazda” U-t, de újabb negyedóra után már 1-1-et mutatott az eredményjelző, Lacina Traore gólja nyomán. A sovány pontocska-val a bajnoki címvédő CFR 1907 a kiesőzónába süllyedt, s lapzártáig csak az volt biztos, hogy egyelőre nem lesz sereghajtó.

Szombaton a Vaslui 1-0-ra nyert a Besztercei Gloria ellen, a találkozó egyetlen gólját Adailton szerezte a 67. percben.

A forduló tegnap Astrabruvárral folytatódott, nyolc nyeretlen csata után a ploiești-ieknek a fővárosban sikerült megtörniük a jeget: 1-0 a Sportul Studentesc ellen, Fatai 45. percben szerzett góljával.

A forduló slágermérkőzését tegnap délután vívta Galacon az Oțelul és a Steaua. A szemfüles Sârghi már a 19. percben vezetéshez juttatta a házigazdát, s végül ez elegendőnek bizonyult a győzelemhez. Az utolsó másodpercekben a galaci Borbély egyedül vezethette rá a labdát Tătărușanura, de lövése elsurrant a kapufa mellett. Maradt az 1-0, s a folytatásig már senki sem tudta megfosztani Dorinel Munteanu tanítványait illovasi pozíciójuktól. Gigi Becali már tíz perccel a lefújás előtt elviharzott, előzőleg azonban azonnali hatállyal menesztette Edi Iordănescu, aki Ilie Dumitrescu lemondása után ideiglenesen vezetőedzővé lépett elő.

A Pandurii Tg. Jiu–Temesvári FC és Buk. Rapid–Victoria Brănești találkozók lapzártánk után fejeződtek be. Mára három meccs maradt: Marosvásárhelyi MFC–Universitatea Craiova (16 óra, GSP TV), Brassói FC–Medgyesi Gaz Metan (18 óra, Digi Sport), Unirea Urziceni–Buk. Dinamo (20 óra, Antena 1). ◀